

bb 65. Kádár János és Kállai Gyula látogatása a magyar tudományos akadémián

l ms/tr/n/

1961. december 7.

Kádár János, az MSZMP központi bizottságának első titkára, a minisztertanács elnöke, Kállai Gyula a minisztertanács elnökhelyettese, az MSZMP politikai bizottságának tagjai és Orbán László, az MSZMP központi bizottsága tudományos és kulturális osztályának vezetője csütörtökön látogatást tettek a magyar tudományos akadémián. A vendégeket - a betegsége miatt akadályozott Rusznyák István elnök távollétében - Ligeti Lajos alelnök üdvözölte. A baráti találkozón jelen voltak az akadémia vezetői, az elnökség tagjai és számos akadémikus.

Endei Ferencnek, az akadémia főtitkárának bevezetője után a jelentésvők közvetlen hangú eszmecsereét folytatták a tudományos élet időszerű kérdéseiről. A beszélgetés során Kádár János, az akadémikusok kérésére tájékoztatót adott a Szovjetunió kommunista pártja 22. kongresszusáról, a bel- és a külpolitika egyes kérdéseiről.

/mti/

20.24

-40-

2018 J. Kádár

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

U T U I H I R E K

1961. december 8.

bb 1. sehtyer: Puskin száműzetésben című operájának magyarországi bemutatója a rádióban

1 fo/lm/m/sr

1961. december 8.

A magyar rádióban december 13-án hangzik el Magyarországon először sehtyer: Puskin száműzetésben című egyfelvonásos operája. Ösbemutatója 1958-ban a moszkvai televízióban volt.

Az opera cselekménye 1817-1826 között játszódik. Puskin haladó szellemi verseiért és a dekabristákkal való kapcsolatai miatt fiatalon száműzetésre ítélték. Bárhova is vezette puskin a cári önkény, még a száműzetés viszonyosságai sem törték meg, ellenkezőleg, megértették benne a költőt.

A magyar rádióhallgatók az operát a moszkvai rádió és televízió ének- és zenekarának előadásában, algisz zsurajtisz vezényletével hallgathatják.

/mti/

bb 2. majdnem másfél kilométernyi kolbász és hurka fogyott el eddig az idei disznótörös turákon

1 tz/gg/m/vg

1961. december 8.

Egyre népszerűbbekké válnak az ibusz disznótörös turái, amelyeknek résztvevői a városnézésre, valamint ipari és mezőgazdasági üzemlátogatásra felhasznált energiájukat egy-egy valódi házi disznótörös ebéden pótolják.

Az idén a kirándulások kezdete óta eltelt nyolc vasárnapon mintegy 2500 fővárosi résztvevője volt a disznótörös turáknak, s az idény végéig előreláthatólag még több mint négyezren vesznek részt ilyen kirándulásokon.

/folyt.köv./

- 1 -

62 J. Kádár

bb 65. Kádár János és Kállai Gyula látogatása a magyar tudományos akadémián

1 ms/tr/n/

1961. december 7.

Kádár János, az MSZMP központi bizottságának első titkára, a minisztertanács elnöke, Kállai Gyula a minisztertanács elnökhelyettese, az MSZMP politikai bizottságának tagjai és Orbán László, az MSZMP központi bizottsága tudományos és kulturális osztályának vezetője csütörtökön látogatást tettek a Magyar Tudományos Akadémián. A vendégeket - a betegsége miatt akadályozott Ruzsnyák István elnök távollétében - Ligeti Lajos alelnök üdvözölte. A baráti találkozón jelen voltak az Akadémia vezetői, az elnökség tagjai és számos akadémikus.

Erdei Ferencnek, az Akadémia főtitkárának bevezetője után a jelenlévők közvetlen hangú eszmecsere folytatták a tudományos élet időszerű kérdéseiről. A beszélgetés során Kádár János, az akadémikusok kérésére tájékoztatót adott a Szovjetunió kommunista pártja 22. kongresszusáról, a bel- és a külpolitika egyes kérdéseiről.

/mti/

20.24

-40-

2018 *[Handwritten signature]*

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

1961. december 8.

1961. december 8.

bb 1. Sehtyer: Puskin száműzetésben című operájának magyarországi bemutatója a rádióban

1 fo/tm/m/sr

1961. december 8.

A magyar rádióban december 13-án hangzik el Magyarországon először Sehtyer: Puskin száműzetésben című egyfelvonásos operája. Elsőbemutatója 1958-ban a moszkvai televízióban volt.

Az opera cselekménye 1817-1826 között játszódik. Puskin haladó szellemű verseiért és a dekabristákkal való kapcsolatai miatt fiatalon száműzetésre ítélték. Bárhova is vezette Puskin a cári önkény, még a száműzetés viszonytárságai sem törték meg, ellenkezőleg, megértették benne a költőt.

A magyar rádióhallgatók az operát a moszkvai rádió és televízió ének- és zenekarának előadásában, algisz zsurajtisz vezényletével hallgathatják.

bb 2. Majdnem másfél kilométernyi kolbász és hurka fogyott el eddig az idei disznótörös turákon

1 tz/gg/m/vg

1961. december 8.

Egyre népszerűbbekké válnak az ibusz disznótörös turái, amelyeknek résztvevői a városnézésre, valamint ipari és mezőgazdasági üzemlátogatásra felhasznált energiájukat egy-egy valódi házi disznótörös ebédnél pótolják.

Az idén a kirándulások kezdete óta eltelt nyolc vasárnapon mintegy 2500 fővárosi résztvevője volt a disznótörös turáknak, s az idény végéig előreláthatólag még több mint négyezren vesznek részt ilyen kirándulásokon.

/folyt.köv./

622 *[Handwritten signature]*

- 1 -

bb 2. /majdnem másfél ... 1. folyt./ m

az eddigi turák részvevői már csaknem tíz mázsa husneműt fogyasztottak el, köztük annyi kolbászt és hurkát, ami egyetlen szála töltve csaknem másfél kilométer hosszú lenne. a még nátralevő idej kirándulások részvevőinek pedig további több mint két és fél kilométernyi kolbászféléssel lesz módjuk megbirkózni.
/mti/

bb 3. megkezdtek a ráckevei szavojai kastély helyreállítását - kongresszusi tanácsstermet és korszerű szállodát rendeznek be az értékes barokk-műemlék épületében

i sb/tr/m/vg

1961. december 8.

az országos műemléki felügyelőség visegrádi építésvezető-sége megkezdte a világviszonylatban is jelentős barokk művészet-történeti emléket, a ráckevei szavojai kastély helyreállítását. ez a kastély európa legnagyobb barokk építészmestere, johann lukas von hildebrand osztrák építőmesternek legelső alkotása. az osztrák mester csak magyarországi munkája után építette

fel a híres bécsi belvedere-t, s még sok más nevezetes kas-télyt.

a helyreállítás terveit a városépítési tervező vállalat ké-szítette el. nagy gondot okozott, hogy a csaknem 300 éves kas-tély kupolája már nem azonos az eredetivel, miután az még 1814-ben leégett. a régi rajzoknak sem akadtak nyomára. a műtörté-nészek és az építészek széleskörű vitája alapján azonban az a vélemény alakult ki, hogy ne háborgassák a tűzkár után készi-tett kupolát, mert már úgy is „hozzánőtt”, az épülethez, meg-szokottá vált, s ha újat, stílusosabbat építenének, az is csak más lenne, mint az eredeti.

a műemléki felügyelőség építői a kupolás nagyteremben kezd-ték meg a helyreállítást. ezt a tervek szerint különböző nem-zetközi tudományos tanácskozások színterévé, kongresszusi tanács-teremmé rendezik be. a kastély oldalszárnyaiban még laknak, de a ráckevei tanács másutt ad otthont a lakóknak. így nemsokára az épületszárnyakban is hozzáfoghatnak a munkákhoz, a kiala-kíthatják a külföldi vendégek korszerű elhelyezésére megfelelő szállodai szobákat. az értékes műemlék helyreállítása előre-láthatóan az öt éves terv végére fejeződik be.
/mti/

-2-

F 27 len
bb 4. selejtkiállítás az orion gyárban

i kf/kf/m/vg

1961. december 8.

az orion gyár szakszervezetének termelési bizottsága hasznos kezdeményezést valósított meg amikor megrendezte az üzem első selejt kiállítását.

a kiállításon a dolgozók saját szemükkel győződhetnek meg arról, hogy a filléres alkatrészek, anyagok selejtje, vagy az apró figyelmetlenség milyen nagy károkat okoz a vállalat-nak. megtudhatják a dolgozók a kiállítás anyagából azt is, hogy mi okozza legtöbb esetben a selejtet, s milyen lehetőségek vannak elkerülésére. a grafikomból kiderül, hogy a selejt a negyedév végén ugrásszerűen növekszik. ennek nemcsak a negyed-évi hajrá az oka, hanem az is előidézi, hogy a hetek, hónapok alatt összegyűlt selejt olyankor „ugrik ki”, bemutatja a kiállítás még, hogy az üzemmel kooperáló vállalatok hanyagsága, nemtörődömsége az összeszerelt berendezéseknél milyen „ered-ményt”, noz.

a selejtkiállításra, okulásul, más híradástechnikai üze-mek dolgozóit is meghívták. a kiállítás után műszaki ankétot is tartanak, amelyen a műszaki vezetőkkel megbeszélnek a selejt csökkentésének módjait.
/mti/

bb 5. több mint kétszázhuszezer törpe alma- és körte-csemetét ültetnek el ez év őszén az állami gazdaságok nagyüzemi gyümölcsöseiben

i so/gg/m/ká

1961. december 8.

az állami gazdaságok nagyüzemi gyümölcsstelepitésénél mind nagyobb szerepet kapnak a könnyen ápolható és szedhető, va-lamint hamar termőre forduló törpe gyümölcsfák. a saját gyü-mölcsösökben nevelt csemetékből mintegy 180.000 törpe alma-fát és 40.000 törpe körtefát ültetnek el. nagyobb területen telepítenek már ebben az évben törpe cseresznye- és meggyfát is. azokon a helyeken, ahol törpe-gyümölcsös kialakítására még nem áll rendelkezésre megfelelő szaporító-anyag, ala-csontörzsi fákat nevelnek.
/mti/

6.10

Leli

-3-

Nb.9. a páros élet, illetve a páros munka mellett szavaznak a hps szövői - érdekes munkaszervezési kezdeményezés a gyár ,, kísérleti parcelláján

i/sz/sze/a vg

1961. december 8.

négy hónapja, hogy a hps-ben az új technológiák, munkaszervezési módszerek kipróbálásához a szövődében 12 gépet kijelöltek, s ezt kísérleti parcellának nevezték el. a kísérletezésre szánt gépcsoportok pannónia elnevezésű tarkán szőtt kockás zefir bluzanyagok készítenek mind a három műszakban. a könnyebb ellenőrizhetőség kedvéért ez a kelme mindig ugyanazokhoz a gépcsoportokhoz kerül kikészítésre, sőt a gyár vezetői a budai pamutfonóval megállapodtak abban, hogy ők is mindig azonos gépeken fonják a fonalat ehhez a gyártmányhoz. több új műszaki megoldást vezettek be a hazai pamutszövőgyár kísérleti parcelláján, ahol most sokkal jobb a termelési eredményei. tizenkét százalékkal több szövet készül, s az elsőosztályú kelme aránya 96.9 százalékról 97.6 százalékra emelkedett.

a műszaki intézkedéseken kívül egy érdekes munkaszervezési módszerrel is próbálkoznak. a gondolat ugyan nem egészen új, néhány évvel ezelőtt két másik gyárban már kísérleteztek ezzel, eredménytelenül, de a hazai pamutszövő eddigi tapasztalatai azt mutatják, hogy érdemes vele foglalkozni. a szövönők párokat alakítanak, s egymás között megosztják a munkát. négy gép helyett így együttesen 8 gépnek viselik gondját, míg az egyik az üres csévet kicseréli és elindítja a gépet, a másik a többi gépet körüljárja, s megelőzi a szál csomósodását, az ugynevezett fészkek képződését, vagy összeköti az elszakdt fonalat. az egyéni bérezésről a csoportos bérezésre tértek át, hogy a szövők anyagiilag is érdekelték legyenek egymás segítésében.

d. szabó julia és nótin anna alakította az első szövőpárt. az együttes munkához jó egyetértés is szükséges, de amint a házastársaknál a munkánál is, könnyen adódik nézeteltérés. néhány napi párosélet után megtörtént ez d. szabó julia és nótin anna között is, s elváltak, ,, ekkor az együttes munkával elért magasabb termelésük visszaesett. ez meggyőzte őket arról, hogy érdemes együtt dolgozni, s most már kitartanak egymás mellett. termelésük grafikonja felfelé ível, s keresetük is magasabb, órabérük most 19 fillérrel több, mint amikor egyedül kezelték négy-négy gépet.

a pároséletre, illetve itt a párosmunkára önkéntesen tizen-nyolcan jelentkeztek eddig a hazai pamutszövőben. a kísérleti parcella 36 szövőjének a fele már párosan dolgozik. most már nemcsak a kísérleti csoporthoz tartozók, hanem mások is foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy ezt a megoldást választják. /mti/

8.32

- 4 -

bb 12. a vőlegények két és fél, a menyasszonyok 1.9 évvel fiatalab-
bak, mint husz évvel ezelőtt - statisztikusok a házasságok életkorá-
ról, az ujr aházasságok számának növekedéséről

i zs/zs szb sr

1961. december 8.

általában milyen korban lépnek az anyakönyvvezető elé a mai fiatalok, milyen a vőlegények és a menyasszonyok kor megoszlása? - ezt tanulmányozták a közelmúltban a statisztikusok. az érdekes vizsgálódás eredményei egyértelműen azt mutatták, hogy szinte évről-évre nyomomon követhetően ,, fiatalodnak,, az ifju párok.

megállapították például, hogy a házasságkötési kor az elmúlt husz év alatt a vőlegényeknél 2.4, a menyasszonyoknál 1.9 évvel csökkent. jellemző, hogy míg 1949-ben a legtöbb nőtlen fiatalember 28 éves korában alapított családot, a legutóbbi években már 24-25 év körül mozgott az átlag.

a házassági anyakönyvek adatainak vizsgálatából az is kiderül, hogy a legtöbb husz év alatti férj a mezőgazdasági dolgozók között van, de az egyéb fizikai dolgozók, gyári munkások közül is viszonylag elég sokan - a házasságok 6.5 százaléka - husz éves koruk előtt lépnek az anyakönyvvezető elé.

a másik jellegzetesség, hogy fokozatosan emelkedik az ugynevezett palingám-házasságok /tehát nem első házasságok/ száma. az ujr aházasságok arányszámát tekintve hazánk Európában az első helye egyikét foglalja el. a második világháborút követő években - ért-
hetően - az özvegyek közül került ki az ujr aházasságok többsége: 1955 óta azonban mind több az olyan vőlegény és menyasszony, aki egyszer, sőt néha többször is elvált már.

a palingám házasságok számszerű és aránylagos emelkedése feltét-
lenül összefüggésben van a házasságok korösszetételének fiatalodásá-
val, a túlságosan fiatalkori, meggondolatlan házasságok gyakoriságá-
val - állapították meg a statisztikusok. /mti/

8.59

- 5 -

Handwritten signature

bb 6. üzembe helyezték az első izotópos kopásvizsgáló mozgólaboratóriumot

i sl/tr-lm vg

1961. december 8.

a motorok értékének egyik fokmérője, hogy alkatrészei mennyire tartósak, kopásállóak. ezért igen fontos, hogy már a mintapéldányt nagyon alaposan ellenőrizzék, helyesen válasszák meg a sorozatgyártáshoz szükséges alapanyagot. a járműfejlesztési intézetben most érdekes új módszert vezettek be, amely a rádióaktiv sugárzást használja fel a motorok kopásának mérésére. a vizsgálatra szánt alkatrészt a központi fizikai kutatóintézetben rádióaktívra teszik, így az alkatrésztől lekopott és a hűtőolajba került részecskék mennyiségét műszerek segítségével pontosan ki tudják mutatni.

a kopás mérésére egy ikarus 31-es autóbussz átalakításával mozgólaboratóriumot készítettek részecskeszámlálókkal, kristályokkal és olyan íróberendezéssel felszerelve, amely automatikusan feljegyzí a kopás mértékét. a mozgólaboratóriumot a próba-utra induló autókhoz kapcsolják, s egész uton figyelemmel kísérik a motorok csapágyainak perselyeinek, dugattyúgyűrűinek kopását anélkül, hogy a motort időközben szétszednék. az új megoldás nemcsak gyorsabbá, hanem megbízhatóbbá is teszi a motorok minőségének vizsgálatát./mti/

..

bb 8. a víz felszínén ,,tálatnak,, a pisztrángoknak

vid ká/j-lm bs

1961. december 8.

a vízálló, kompakt táplálékok előállításával halgazdasági szakembereink az idén megoldották a tógazdaságok legsűrűbb problémáját. az eddig használatos haltáplálék ugyanis a vízben szétázott, nagyrészt tönkrement. az új táplálék kötőanyaga nem engedi szétázni a darát, sőt konzerválja, megakadályozza romlását, ugyanakkor antibiotikumokat is tartalmaz a hasvízkór ellen. ezzel azonban még nem oldották meg egyik legkedveltebb halfajtánk, a pisztráng táplálékgondjait. köztudomású ugyanis, hogy a gyorsfolyású vizeinknek ez az értékes hala többnyire a víz felszínéről szerzi eleségét. a szakemberek most olyan, különleges összetételű kompakt-táplálékot készítettek, amely nem merül el, hanem a víz felszínén uszik, s így a pisztrángok kitünő eleségül szolgál./mti/

..
- 6 -

9.16

bb 10. többmillió forint értékű megtakarítás az aprómag-cséplés újrendszerű gépesítésével

i de/gk-lm ká

1961. december 8.

háztartásban évente mintegy 250.000 hold aprómag betakarításáról és csépléséről kell gondoskodni. ennek a munkának a gépesítése mindeddig nem volt kielégítő: kevés az ehhez szükséges speciális gép - purifikátor, - a gabonacséplők átalakítása hosszadalmas és költséges, s minthogy a magfogás az összelejt munkatorlódások idejére esik, a herefélék cséplése hónapokig elhúzódott. az idén egy nagyjelentőségű újítással lényegében megoldották ezt a régi problémát. schuszter ferenc, a gépállomások pest megyei igazgatóságának mérnöke többévi kísérletezés után a szovjet gabonakombájnt alakította át oly módon, hogy az - a gabonafélékhez hasonlóan - az aprómag betakarítását és cséplését is elvégezze. erre a célra a kombajn gabonakosarát dörzsszövettel vonták be, a törek- és polyvarostát kicserélték az aprómagcsépléshez szükséges speciális rostákkal. az átalakítás mindössze 700 forintba került gépenként. az újítás nagyarányú munkaszűrés- és munkaidő-megtakarítást tesz lehetővé. minthogy az átalakított kombajnnal két ember 24-25 mázsa aprómagot csépelhet el, míg a hagyományos cséplőgép teljesítménye nagyobb létszámú kiszolgáló személyezettel is mindössze 6-7 mázsa. ugyanakkor éppen a nagy munkatorlódások idején nem kell igénybevenni a hagyományos cséplőgépek meghajtásához szükséges erőgépeket. a szállítások, átrakások feleslegesek, s így igen számottevő a szemvesztésnél jelentkező megtakarítás, holdanként körülbelül 8-10 kilogramm. a szakértők többmillió forint-ra értékelik az újítással megtakarítható összeget. az idén 360 kombajnt alakították át az új elgondolás szerint. csupán pest megyében 4600 hold hereféléket takarítottak be ilyen módon./mti/

..

bb 16. háztartási gépkölcsönző nyílt debrecenben

vid szf/te-lm li

1961. december 8.

közel ötvenféle háztartási gépet, többek között magneto-font, irógépet, gyermekkocsit, kvarclámpát kölcsönöz a debrecenben megnyitott gépkölcsönző bolt. elősorban a háziasszonyok munkáját, a dolgozók második műszakját igyekeznek megkönnyíteni a gépekkel. a városi nőtanács már megkezdte a háztartási gépek kölcsönzését oly módon, hogy a külső városrészekben egy családnak állandó jelleggel adja oda a kölcsönzött gépet, ezektől aztán gyorsan elvinetik a környékbeli nézakn oz./mti/

..
- 7 -

bb 7. megkezdődött a karácsonyi forgalom a postánál - a tavalyi-
nál nyolc-tíz százalékkal több csomagra számítanak

1 kf/kf szb vg

1961. december 8.

hetek óta készülődtek a postások idei legnagyobb feladatukra,
az év végi csucsforgalom zavartalan lebonyolítására. karácsonyig
még elég hosszú idő van hátra, az ünnep azonban a csomagforgalomban
már érezteti hatását. a külföldi csomagkezelésnél már csaknem tel-
jes erővel dolgoznak.

a hazai csomagforgalomban igen érdekesen az idén a postások
nem annyira a csomagok mennyiségéből, hanem a tartalmából követke-
zhetnek a karácsonyi forgalom kezdetére. ebben az évben ugyanis már
októberben és novemberben is a szokásos 5.000-6.000 helyett
10.000-11.000 csomag érkezett a fővárosba. ez a mennyiség most vala-
mivel növekedett is és a csomagok tartalma már ünnepi jelleget mu-
tat: hizott baromfi, kacsa, liba, gyümölcs, bor, sőt jelentkezett
a karácsony igazi hírnöke, az első fenyőfa is. a 70-es postahivatal
létszámát már most harminc fővel megerősítették, s 90 kocsival hord-
ják a csomagokat.

karácsony hetére újabb 8-10 százalékos forgalom növekedést vár-
nak. a legforgalmasabb postahivatalokban azonban erre is felkészül-
tek. a budapest 70-es, a 72-es és a 78-as postahivatal személyzetét
akkorra többszáz fővel megerősítik, a tapasztalt levélhordókat is
csomagkézbesítésre állítják, igénybeveszik a nyugdíjasokat és a hiva-
talok adminisztratív dolgozóit. biztosították, hogy szükség esetén
180-200 kocsival hordhassák szét a küldeményeket.

a posta számít a közönség segítségére is. kéri, hogy a karácsony-
ra szánt ajándék csomagokat különösen a nem romló tartalmúakat -
már most legkésőbb azonban december 20-ig adják postára. megkönnyíti
a postások munkáját, s gyorsabban jutnak el a küldemények a rendeltetési helyre, ha a csomagokat pontosan címezik meg. a budapestre
szólóknál a kerületek számai mellett azon régebbi megnevezését, pél-
dául pesterzsébet, csepel, kispeszt, soroksár, stb. is feltüntetik,
s a csomagban címmásolatot helyeznek el. /mti/

bb 14. megkezdődött a tormaszedés a nyírségben

vid ké/j szb ká

1961. december 8.

az idén több nyírségi termelőszövetkezet az eddig csak háziker-
tekben termesztett tormát már nagyobb területen telepítette, s most
összesen mintegy 100 holdon kezdték meg a szedést. ez a nem túlsá-
gosan igényes fűszernövény szépen fejlődött és jó termést hozott. a
közös gazdaságok még karácsony előtt nagyobb mennyiségű tormát szál-
lítanak a fővárosba és az iparvidékekre. az őri petőfi tisz máris 5
hold termését adta át a kereskedelmi szervezeteknek, és ez a szövetke-
zet tormaiból holdanként 15.000 forint jövedelmet vár. /mti/

9.58

- 8 -

F 27 len
bb 11. 800.000 forint értékű politechnikai felszerelés, 664 ismeretterjesztő előadás, aranyozott garnitúra - műemlék a madác h
gimnáziumban - oktatás, ismeretterjesztés, társadalmi tulajdon védel-
me három budapesti kerületben

ö vt-ms-lv/tm szb sr

1961. december 8.

három budapesti kerület tanácsa foglalkozott legutóbb a lakos-
ságot szorosan érintő problémákkal. a 4. kerületben megállapították,
hogy az idei tanévben már az általános iskolások 84.9 százaléka, a
középiskolák diákjainak pedig 90 százaléka részeseül gyakorlati kép-
zésben. amíg 1958-ban mindössze hét politechnikai műhely volt a ke-
rületben, jelenleg 20 iskolai tanműhelyben oktatják a diákokat. a
gyakorlati képzést a szülői munkaközösségek mellett a kerület üzeme
is segítik. ma mintegy 800.000 forint értékű felszereléssel rendel-
keznek az iskolai műhelyek.

a tanácsülésen megállapították még, hogy a diákok fejlődését
nagyban elsősegíti az „üzemi légkör”, eddig is helyesnek bizonyult,
hogy a tanulók gyakorlati oktatásánál a munkások segítik a pedagó-
gusokat, s a továbbiakban még szorosabb kapcsolat szükséges a taná-
rok és az üzemi dolgozók között.

a 9. kerületben a tanács végrehajtó bizottságának megállapítása
szerint, lényegesen fejlődött a lakosság kulturális élete. az elmúlt
két évben 500-ról 664-re emelkedett az ismeretterjesztő előadások
száma. 1960-ban a 17 munkásakadémiának több mint ezer hallgatója
volt, ebben az évben már 20 munkásakadémiára járhatnak a kerület
lakosai.

lényeges fejlődés mutatkozik a kerületi könyvtárakban is: a
szabó ervin könyvtár fiókja két év alatt 5000 kötetrel gyarapo-
dott, ebben az évben két új könyvkölcsönzőt is nyitottak. rövide-
sen új könyvtárat kap az üllői uti lakótelep. nagyon jelentős a
fejlődés a szakszervezeti könyvtáraknál, ahol több mint 136.000
kötet forog közközen, a műszaki és tudományos könyvtárakban pedig
107.000. az állami könyvtárakban könyvankétokat, kiállításokat,
író-olvasó találkozókat rendeznek.

jó eredményeket értek el a 9. kerületben az ugynevezett színhá-
zi teltház-akciókkal, hangversenyekkel. 12 kerületi üzemben egy év
alatt kerekén 16.000 színház- és hangversenyjegyet, valamint igen
sok bérletet vásároltak. az igények növekedését mutatja, hogy a
jegyek és bérletek 10 százalékát operaelőadásokra és hangversenyek-
re váltották.

/folyt.köv./

10.03

- 9 -

bb 11. /800.000 forint értékű... folyt./- szb

a kerületi képzőművészeti kiállítások fejlődését bizonyítja, hogy míg 1959-ben csak 12, addig az idei kiállításon már 48 ferencvárosi művész alkotásaiban gyönyörködhetett a közönség.

a 7. kerületben brigádok vizsgálták a társadalmi tulajdon védelmének kérdését. megállapították, hogy az általános iskolákban, technikumban és gimnáziumokban amellelt, hogy jól gazdálkodnak a nép vagyonával, még mulasztások is tapasztalhatók. így például a madách gimnáziumban egy aranyozott műemlék-garnitúra van a „királyi várból”, és „kinálja”, helyet a látogatókat. az értékes burokokat a vizsgálóbrigád javaslatára átadják a műemlékfelügyelő-ségnek. az egyik kerületi bölcsődében kiderült, hogy évek óta raktáron tartanak és a leltárba nem vettek fel még használható gyermek hálósákokat és pizsamákat. ugyanakkor azt is megállapította a vizsgálat, hogy ilyen gyermekholmikra másutt nagy szükség lenne. /mti/

-. -

bb 13. állami támogatással ötezerháromszáz magánház épült eddig győr megyében

vid szf/te szb szf

1961. december 8.

győr-sopron megye falvaiban, városaiban hat év alatt 5.300 magánház felépítéséhez 175 millió forint kölcsönt adott az állam. ebben az évben negyvenmillió forintot folyósított az országos takarékpénztár győri fiókja, hétmillióval többet, mint az előző évben.

a jövőben elsősorban a bérből és fizetésből élőknek adnak családi ház építési kölcsönt, hogy a városok és ipari települések lakóinak lakásgondjait csökkentse. győrről 80.000 forint, a munkáslakta peremközségekben, abdán, öttevényen, bácsán, győr-ujfaluban, ménfőcsanakon és győrszentivánban hetvenezer forint felemelt összegű kölcsönt kaphatnak a családi ház építetők. sopronban és mosonmagyaróvárott ugyancsak hetvenezer forintba növelték a családirház építési kölcsön felső határát.

a települések egységei, szebb kialakítását segítik a most kiadott tippstervek, melyeknek felhasználásával csökkennek a költségek és meggyorsul az építkezés. az otp győri fiókja is megkezdte a tippstervek árusítását és az érdeklődést mutatja, hogy már többen vásároltak ilyen terveket. /mti/

-. -

10.10

- 10 -

bb 15. több mint ötezer somogyi asszony és leány vesz részt a téli hónapokban előadásokon, nők akadémiaján és szakköri foglalkozásokon

vid fm/ke-lm fm

1961. december 8.

a mezőgazdasági munkák befejeztével sem tétlenkednek a somogyi falvak asszonyai és leányai. a téli hónapokat igyekeznek hasznos munkával tölteni: tanulnak, művelődnek. a megyében mintegy 30 helyen nyílik meg a nők akadémiaja. az itt elhangzó előadásokon egészségügyi tudnivalókkal, a háztartási gépek kezelésével ismerkednek meg, s azonkívül a helyes étkezésről, öltözködésről és kozmetikáról is kapnak tanácsokat. mintegy tíz helyen már megkezdődtek az előadások, kaposvárott a háziasszonyok akadémiaját szervezte meg a városi nőtanács. a szakszervezeti székben „amit a sütés-főzésről tudni kell”, címmel elhangzott előadáson majdnem 200 asszony és leány vett részt. érdekessé tette a délutánt az ételkészítés kiskereskedelmi vállalat kiállítás is, amelyen a különböző ételmiszereket, a félkész ételeket is bemutatják. a nők akadémiajának előadásai után filmeket is vetítenek.

tíz kézimunka-szakkör is működik a megyében, ahol a különféle szöttesekkel ismerkednek. számos szakkör pedig a sütés-főzés, varrás, játékkészítés tudományát terjeszti. a barcsi és a kaposvári járás valamennyi falujában egy-egy hetes baromfitermesztő, kertészeti szaktanfolyamot rendeznek a nők részére. /mti/

-. -

zb 17. hét termelőszövetkezet összefogásával az ország egyik legnagyobb szövetkezeti sertéshizlaldáját építik fel jánosalmán

vid k4/j-lm li

1961. december 8.

a bács megyei jánosalma községben hét termelőszövetkezet fogott össze, s közös tervek alapján megkezdték az ország egyik legnagyobb szövetkezeti sertéshizlaldájának építését. a hatalmas sertéskombinát a tervek szerint 1965-re készül el, s ettől kezdve évente 8000-9000 sertést hizlalnak itt közfogyasztásra. az első sültszállás alapjait már lerakták, s ebben jövőre 1000 választási malacot helyeznek el. mire a sertések elérik a hizobaállítás sulyt, akkora elkészül az 1200 férőhelyes hizlalda is. az üzemeltetésre külön intézkedési tervet dolgoztak ki a termelőszövetkezetek. eszerint a hizlaldát önálló telepvezető irányítja, akit közösen választanak meg. a takarmányozási terv szerint évente 400 vagon árpa, illetve kukorica kell majd az állatok meghizlaltatásához, és ennek megfelelően a közös gazdaságok növelik a takarmánynövények vetésterületét. /mti/

10.24

- 11 -

bb 18. Kollégiummá alakítják át batthyány egykori körmendi kastélyát

vid fm/ke szb fm

1961. december 8.

Vas megye egyik járási székhelyén, Körmenten mezőgazdasági szakoktatási központot létesítenek. már működik a mezőgazdasági technikum, s egy felsőfokú mezőgazdasági gépészeti technikum. Később a termelőszövetkezeti tagok továbbképzésében is fontos szerepet kap. előbb azonban meg kell oldani a résztvevők kollégiumi elhelyezését. ezért a községben levő batthyány-kastélyt 12 millió forint költséggel kollégiummá alakítják át. a földszint és az első emelet átalakításával most végeztek az építők és megkezdték a manzárd átalakítását. a fa-épületrészek zömét ki kell cserélni, mert meggombásodott, s ez különösen nehéz feladatot jelent az átalakítóknak, annál is inkább, mert a műemlékjelleget a legmesszebbmenőkig igyekeznek megőrizni. az átalakítás 1962 végére fejeződik be. az épületet övező parkot is helyrehozzák, s így idegenforgalmi látványosság is lesz a körmendi batthyány-kastély. /mti/

bb 20. őszi borsóvetéssel kísérleteznek dunaföldvár környékén

vid ká/j szb ká

1961. december 8.

Tolna megye termelőszövetkezetei minden évben nagymennyiségű cukorborsót szállítanak közfogyasztásra. az idén például a felvásárolt mennyiség 25 százaléka ebből a megyéből került ki. 76 község gazdaság 1800 holdon termelt cukorborsót, és csak ebből a terményből 6 millió forint bevételük származott. a jelek szerint a jövő évben tovább emelkedik a cukorborsó vetésterülete tolna megyében. dunaföldvárrott, ahol régi hagyományai vannak ennek a termesztési ágának, a község négy termelőszövetkezete máris 600 holdra kötött szerződést. az itteni homokos, meleg talaj különösen kedvez a cukorborsónak, és a szállítások is korán indulnak meg, de a baranya megyei nagyharsányiakat nem tudták megelőzni. a nagyharsányi elsőbbséget az magyarázza, hogy ott még ősszel, a hideg idő beállta előtt elvetik a cukorborsót, s így jóval korábban érik be. ez a módszer most tolnában is követőkre talált: kísérletképpen dunaföldvár környékén ezekben a hetekben 100 holdon vetik el a cukorborsót. a korai vetéstől azt várják, hogy tavasszal két héttel előbb jelentkezhetnek a piacokon terményükkel. /mti/

10.30

- 12 -

bb 21. népek barátsága címmel megyei kulturális hónap a vihar-sárokon

vid fm/ke szb fm

1961. december 8.

Békés megyében a népek barátságának jegyében kulturális hónapot rendeznek áprilisban a baráti országok budapesti kulturális intézeteinek közreműködésével. az ünnepek műsorában ismeretterjesztő előadások, béke-estek, a szovjetunió és más baráti országok népeinek életét bemutató kiállítások, képzőművészeti tárlatok, népművészeti kiállítás, baráti találkozók lesznek. meghívják külföldi vendégeket is. az ünnepekre már szorgalmasan készülnek: a békéscsabai balassi táncgyűttes a népek barátsága címmel, több nép táncból összeállított tánc-szvitet tanul n. szmirnovnak, a szovjetunió érdekes művésznének segítségével. magyar, román, szlovák, német és szerb néptáncokat tűzött műsorára a gyulai magyar-román barátsági táncgyűttes, az eleki és a battonyai nemzetiségi együttes is. /mti/

bb 23. 25 forint-tal csökkent a kukorica mázsánkénti önköltsége a vegyszeres gyomirtással

vid ká/j szb ká

1961. december 8.

A csongrád megyei pankotai állami gazdaságban tavaly 209 forint volt egy mázsa májusimorzsolt kukorica előállításának költsége. az idén a gazdaságban új agrotechnikai eljárást alkalmaztak: 2600 holdon kizárólag vegyszeres gyomirtással kezelték a fontos takarmánynövényt, teljesen kikapcsolták a kézi, illetve a gépi gyomtalanítást. tavasszal a jól elművelt talajra vetés előtt 3-4 héttel permetezték ki a simazint, illetve a kötöttebb földeken az atrazint. öt kilót oldottak fel 600 liter vízben, és ez a mennyiség került egy holdra. a vetést április derekán kezdték, és május elsején befejezték, ezután a betakarításig nem nyulnak a kukoricaföldhöz, s az mégis szép, gyomtalan maradt. a súlyos aszály ellenére májusimorzsoltban számíva, 18 mázsás holdankénti termést értek el pankotán, a mázsánkénti önköltség pedig 184 forint volt. így tehát a vegyszeres gyomirtás révén mázsánként 25 forinttal kevesebbe került egy mázsa kukorica előállítása, mint egy évvel ezelőtt. ez mintegy 400.000 forint nyereséget jelent. /mti/

10.35

- 13 -

bb 22. azonos nyersanyagból értékeesebb áru

vid te-lm ki

1961. december 8.

a nyergesujfalui viscosagyár hároméves danulon-üzemében, ahol korábban csak gyapjutípusú szálát készítették, az idén kezdték meg a pamuttípusú szintetikus szál gyártását. alapanyaga mindkettőnek kaprolaktám, de a pamutszál készítése nehezebb, igényesebb, munka. az erre átállított gépekkel - a tervek szerint - harminc százalékkal kevesebbet termeltek volna, mint a gyapju-típusból. a gyár dolgozói azonban az eredeti 120 lyukas fonófejeket 180 lyukasra cserélték ki s ezzel elérték, hogy a pamut-típusú szálból is azonos mennyiséget gyártsanak. az idén már 120 tonna kiváló minőségű pamuttípusú szálát készítették. ez értékeesebb, mint a gyapjutípusú, így azonos nyersanyagból, ugyanannyi idő alatt 720.000 forinttal értékeesebb árut termeltek. jövőre az üzem 400 tonnás termelésének a fele már ilyen újfajta szál lesz./mti/

--

bb 19. lakókocsikat kapnak a zalai olajkutatók

vid te-lm ki

1961. december 8.

a dunántúli kőolajfúrési üzem az otthonától távol dolgozó olajkutatók részére lakókocsikat szerez be. az első két kocsi, amelyek hálókahelyekkel, konyhával, mosdóval és fürdővel vannak berendezve, már megérkezett. a kocsik kényelmes pihenőhelyet nyújtanak a télen-nyáron szabadban dolgozó olajkutatóknak./mti/

--

bb 24. villanegyed, autóbusszállomás és szálloda épül a szelidi tó partján

vid fm/ke-lm fm

1961. december 8.

a kalocsa járásban - dunapataj község határában - van a jódtartalmú szelidi tó, amelyet nyaranta tömegesen keresnek fel a kirándulók, fürdőzők, - főleg a gyógyulni vágyó reumás betegek. a nyolc kilométer hosszú gyógytavat most üdülőhellyé fejlesztik. a járási tanács műszaki dolgozói tervet készítettek a tó rendezésére. a másfélkilométer hosszú bekötőút elkészült. több megyi vállalat üdülőt épített a tó partján. a tervek szerint már a következő idényre felépül az új szálloda-étterem is. a parti sétányon fénycsöveket szerelnek fel. az üdülő központjában korszerű autóbusszállomás is épül. úgy tervezik, hogy a nyaralók, villák építésére telkeket osztanak ki a tó környékén, kijelölik a camping-területeket valamint a diák-és uttorútáborok helyét./mti/

--

10.43

- 14 -

bb 25. több mint száz külföldi tudományos intézménnyel tart kapcsolatot a miskolci herman ottó muzeum

vid fm/ ke-lm fm

1961. december 8.

a miskolci herman ottó muzeum három éve kezdte meg a kapcsolatok kiépítését külföldi tudományos intézményekkel. az idén újabb 70 muzeummal, régészeti és néprajzi intézettel lépett összeköttetésbe. ezzel száz fölé emelkedett azoknak a külföldi tudományos intézményeknek a száma, amelyekkel rendszeres kapcsolatot tart fenn. a miskolci muzeum külföldi partnereinek megküldi kiadványait, évkönyveit. viszonzásként ebben az évben több mint 200 kötet tudományos könyv, valamint folyóirat érkezett a külföldi társintézményektől./mti/

--

bb 26. négyszáz óra alatt ügyes kerti traktort készített egy pécsi barkácsoló

vid te-lm ki

1961. december 8.

kajdi andor, a déldunántúli áramszolgáltató vállalat dolgozója valóságos művésze a barkácsolásnak. legutóbb négyszáz órai munkával ügyes kiskerti traktort szerkesztett. az ötletet saját gyümölcsösében szerzett tapasztalati, a fák közötti terület megművelésének nehézségei adták. a gép súlya körülbelül két mázsa, 250 köbcentis csepel pannónia motor hajtja, s óránként 2-16 kilométeres sebességgel mozog. három méteren belül megfordul, így a gyümölcsfák körül is megműveli a földet. alkalmas szántásra, kapálásra, vontatásra, sőt permetezésre is. a kis kerti traktor nagyrészt hulladékanyagból készült. a vásárolt alkatrészeket kajdi andor tizenegy ujtásának díjából fedezte. a gép elkészítése olyan egyszerű, hogy bármely termelészövetkezet, vagy gépállomás házilag előállíthatja./mti/

--

10.50

- 15 -

bb 27. a főváros környéki termelőszövetkezetek megkezdtek a márkázott sütőtök szállítását - megállapították a karácsonyfa árát

i nj/j-lm ká

1961. december 8.

a nagyvásártelpre pénteken reggel 61 vagon és 28 tehergépkecsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 21 vagon burgonya, 2 vagon vöröshagyma, 5 vagon fejeskáposzta, 2 vagon kelkáposzta, 6 vagon sárgarépa, 1 vagon gyökérzöldség, 5 vagon alma, 2 vagon narancs, 1 vagon dió és 16 vagon karácsonyfa.

a homokos talajon gazdálkodó főváros környéki termelőszövetkezetek a hidegebb idő beálltával megkezdtek a márkázott, nagydobosi fajtájú sütőtök szállítását a piacokra. az állami élelmiszerboltok a sütőtököt különként 2.40 forintért hozták forgalomba, a céklarépát 2.80, a tisztított karalábét 2.20 forintért árúsítják különként.

megállapították a karácsonyfa árát. az e célra kijelölt üzletekben a lucfenyőt 10 centiméterenként 2, a jegenye- és az ezüstfenyőt pedig ugyancsak 10 centiméterenként 2.40 forintért adják./mti/

--

bb 28. a lotto nyerőszámai

se-lm hk

1961. december 8.

a sportfogadási és lottoigazgatóság tájékoztatása szerint a 49. játéknétre 4.061.415 lottoszelvény érkezett be, s így egy-egy nyerőosztályra 1.523.030 forint jut. a mórhalmi erkel ferenc művelődési házban megtartott sorsoláson a következő nyerőszámokat húzták ki.

3, 12, 14, 51, 53./mti/

--

11.05

- 16 -

F 07 120
bb 29. a hazafias népfront országos tanácsának kibővített ülése
t zs-hi-di/gk szb fm
1961. december 8.

a hazafias népfront országos tanácsa kállai gyulának, a hazafias népfront országos tanácsa elnökének, az mszmp politikai bizottsága tagjának elnökletével pénteken kibővített ülést tartott az országház vadásztermében

részvett a tanácskozáson és az elnökségben foglalt helyet dobó István, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, a hazafias népfront országos tanácsának alelnöke, kádár János, a forradalmi munkás-paraszti kormány elnöke, az mszmp központi bizottságának első titkára, a hazafias népfront országos tanácsa elnökségének tagja, rónai sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke, a hazafias népfront országos tanácsa elnökségének tagja, bogner rezső, szabó páál és z. nagy ferenc, a hazafias népfront országos tanácsának alelnökei, dr. ortutay gyula, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsának titkára.

az ülést dr. ortutay gyula, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára nyitotta meg, majd a megjelentek egyperces felállással adóztak dinnyés lajos és grósz józsef, a hazafias népfront országos tanácsa elhunyt elnökségi tagjai emlékének. ezután kállai gyula tartott politikai beszámolót.

bevezetőben megállapította, hogy a hazafias népfront országos tanácsának egy évvel ezelőtti ülése óta jelentős változások következtek be a nemzetközi életben és hazánk fejlődésében.

- a világ fejlődése - mondotta - abban az irányban halad, amelyet a szovjetunió kommunista pártjának történelmi jelentőségű 20. kongresszusa, majd a kommunista és munkáspártok 1957-es és 1960-as moszkvai értekezletén elfogadott nyilatkozatok körvonalaztak. az alkotó marxista-leninista elemzés helyességét az élet igazolta. a szocializmus világrendszere az emberiség fejlődésének döntő tényezőjévé vált: ma már nem az imperializmus, hanem egyre fokozódó mértékben a szocialista világrendszer határozza meg a világ fejlődését.

kállai gyula ezután a szocialista országok gazdasági erejének rohamos növekedéséről, a nemzetközi munkamegosztás jelentőségéről beszélt. hangsúlyozta, hogy a szovjetunió a kommunizmus építésének korszakához érkezett, a szocialista világrendszer többi országa pedig befejezi a szocializmus alapjainak lerakását, illetve elérkezett a fejlett szocialista társadalom építésének korszakához.

/folyt.köv./

12.04
12.05

- 17 -

12.09 / a hazafias népfront... 1. folyt./- szb

- a szocialista tábor országaiban sikeresen oldották, illetve oldják meg a mezőgazdaság szocialista átszervezésének feladatát, s így a szocialista termelési viszonyok a szocialista tábor országainak túlnyomó többségében visszavonhatatlanul győzelmet arattak a falun is. a kapitalizmus restaurálásának tehát minden belső lehetőségé megszűnt, a külső intervenció pedig a szocializmus legyőzhetetlen katonai erejébe ütköznék. jó, ha ezt mindenki világosan látja és megérti.

- a szovjetunió és a szocialista tábor katonai ereje áthághatatlan fala állít az imperialisták ama kísérletei elé, hogy megállítsák és visszafordítsák a történelmi fejlődés menetét. a szovjetunió döntő fölényt ért el mind a hagyományos fegyverzet, mind a legmodernebb haditechnika terén. az imperializmus léte arra kényszerít bennünket, hogy erőnköz és a szocialista táborban betöltött szerepünköz mérten mi is megfelelő szinten tartsuk országunk honvédelmét. ma már van korszerű, ütőképes hadseregünk. a szovjetunió és a szocialista országok hadászati ereje a békét és a társadalmi haladást védi. ez a hadsereg soha nem támad meg senkit, de ha megtámadják, van ereje ahhoz, hogy halálos csapást mérjen az agresszorra.

a továbbiakban részletesen beszélt az imperializmus gyarmati rendszerének felbomlásáról. megállapította, hogy a szovjetunió kommunista pártjának 20. kongresszusa óta 28 állam vitta ki politikai függetlenségét. a múlt évben és az idén 19 új független afrikai állam keletkezett. ez is mutatja: az imperialisták lába alatt világ-szerre reng a talaj. nem téveszthetjük azonban szem elől, hogy - bár az imperializmus gyarmati rendszerét végzetes csapások érték - még nem hajtották végre az egyesült nemzetek szervezete 15. közgyűlésének egyhangulag elfogadott határozatát a gyarmati rendszer azonnali felszámolásáról, sőt a gyarmattartó hatalmak, - az amerikai egyesült államok vezetésével - most a gyarmatosítás új láncait igyekeznek kikovácsolni. mindez arra inti a volt gyarmati országok vezetőit, hatadó erőt, hogy álljanak résen és verjék vissza az új gyarmatosítókat, erősítsék hazájuk önállóságát és teremtsék meg az országuk önálló gazdasági életének alapjait. a gyarmati rabság alól felszabaduló népek előtt két út van: a kapitalizmus, vagy a szocializmus útja. hogy melyiket választják - az belső ügyük. kétségtelen azonban, hogy a szocialista úton gyorsabban és eredményesebben szilárdíthatják meg nemzeti függetlenségüket. helyeseljék fidel castro álláspontját: „nincs középut a kapitalizmus és a szocializmus között. aki harmadik álláspontot keres, az imperializmus cinkosává válik. a szocializmus építésének korszakába léptünk...”
/folyt.köv./

12.09
17.10

- 18 -

F 27 len
12.09 / a hazafias népfront... 2. folyt./- szb

- a szovjetunió és a szocialista tábor országai - közöttük hazánk is - büszkék arra, hogy a gyarmati rabságból felszabadult népek vonzódnak a szocializmus eszméihez, a szocializmus országaihoz, s velünk a legjobb kapcsolatok kiépítésére törekednek. az imperialisták gazdasági zsarolással, különféle megtorlásokkal lépnek fel a fiatal államok ellen. a szovjetunió és a szocialista tábor országai viszont tiszteletben tartják nemzeti függetlenségüket és a teljes egyenjogúság alapján segítik, támogatják a felszabadult népeket, előnyös gazdasági szerződésekkel gyorsítják fejlődésüket. ne csodálkozzanak tehát a nyugati tőkés országok vezetői, ha a függetlenné vált államok a szovjetunióval és a szocialista országokkal keresik az igazi, őszinte barátságot.

- az utóbbi évben a nemzetközi helyzet nem volt mentes a kisebb-nagyobb feszültségektől. az imperialisták a nemzetközi helyzet élezésére törekednek. az egyedüli, ami ebben őket megakadályozza, a békéért küzdők nagyobb ereje. a békéért vívott harc útja azonban nem sima, kikövezett út; időnként feszültségek keletkeznek, konfliktusok támadnak. mindez azonban nem változtat azon, hogy a békés egymás mellett élés politikája reális út. s amennyiben a szocializmus, a béke erőt következetesen, kellő erővel lépnek fel, akkor a békés egymás mellett élés a világ mai fejlődésének fő jellemzője lesz: az a keret, amelyben a szocializmus és a kapitalizmus erőt a világháború elkerülésével vívják meg történelmi küzdelmüket. külpolitikánk fő vonala továbbra is a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élésén alapszik - hangsúlyozta kállai gyula, majd megállapította, hogy a nemzetközi élet központjában hosszú évek óta a német békeszerződés, valamint a leszerelés kérdése áll.

- az a célunk, hogy - mint a nemzetközi élet minden más kérdését - a német békeszerződést is tárgyalások útján oldjuk meg. ami a határidő illeti, teljes mértékben egyetértünk hrucsov elvtárs megállapításával: számunkra nem a határidő a legfontosabb, hanem a kérdés békés rendezése. viszont a nyugati hatalmaknak is tudniuk kell, hogy tárgyalási készségük hangoztatásával nem halaszthatják végtelenségig a megoldást. így vagy velük, vagy nélkülük, de megfelelő időben megkötjük a német békeszerződést.

/folyt.köv./

12.15
12.10

- 19 -

bb 29. /a hazafias népfrent...3.folyt./-tm

részletesen szólt ezután a szovjetunió kommunista pártjának 22. kongresszusáról, amely a kommunista társadalom felépítésének programjával, s a személyi kultusz maradványainak gyökeres felszámolásával írta be nevét a nemzetközi munkásmozgalom történetébe.

- a kommunizmus felépítésének programja - hangsúlyozta - új erőt ad azoknak, akik a világ minden táján a jobb jövőért, a békéért, a szocializmusért harcolnak, a szovjet nép a szemünk láttára valósítja meg azt a társadalmi rendszert, amelyről az emberiség legjobbjai századokon át álmodoztak, a kommunista társadalom felépítésének programja csakis az alkotó marxizmus-Leninizmus alapján születhetett. a szovjetunió kommunista pártja 20. kongresszusán kidolgozott Lenini irányvonal nélkül a szovjetunió nem érthette volna el azokat a ragyogó eredményeket, amelyek biztos alapot nyújtanak a kommunizmus építéséhez, a kommunizmus felépítése milliók és százmilliók tudatos tevékenységének eredménye és gyümölcse lesz, a tömegeknek ezt az óriási méretű mozgósítását akadályozták a személyi kultusz maradványai, amelyeknek felszámolása nélkül nem lehetne végrehajtani a kommunizmus építésének programját.

/folyt.köv.

-20-

F 27 lap

bb 29. /a hazafias népfrent... 4. folyt./- szb

a 22. kongresszus kérdéseivel kapcsolatban pártunknak - és úgy gondoljuk a velünk szövetséges politikai barátainknak és egész népünknek - az állásfoglalását a központi bizottság határozata tartalmazza. egyetértünk a 22. kongresszus határozataival. a 22. kongresszus teljes mértékben igazolta a politikai irányvonalunkat, amelyet 1956 november 4-e óta követünk, s amelyet pártunk 7. kongresszusa megerősített. ez a politika egybeesik a 22. kongresszus vonalával, s politikai vonalunkat az élet igazolta, a nép elfogadta és türelmetlenül követi. a jövőben is e politika alapján akarunk dolgozni - még jobban, még következetesebben, még nagyobb fegyvellemmel. megnyugtathatunk mindenkit: a politikai cikkek ideje nálunk lejárt. politikánk a 22. kongresszus után nem változik se jobbra, se balra. minden intézkedésünk - így a kormány nemrégiben bekövetkezett részleges megújítása is - azt a célt szolgálja, hogy ezt a politikát még jobban, még következetesebben, még nagyobb határozottsággal valósítsuk meg.

- pártunk felszámolta a személyi kultuszt, helyreállította a pártélet Lenini normáit, megerősítette és bensőségesé tette a párt és a tömegek kapcsolatát. a közéletben helyreállt a szocialista törvényesség, a pártélet minden szintjén érvényesült a kollektív vezetés. ezt a kollektív vezetést tovább erősítjük, a párton belüli demokráciát szélesítjük. ez a legfőbb biztosíték arra, hogy a személyi kultusz soha többé nem térhet vissza pártunkba, közéletünkbe, állami életünkbe. ha viszont netán akadnának egyesek, akik azt hiszik, hogy most valamiféle általuk kívánt „liberalizálódás”, következnek, s azt gondolják, hogy újra eljött az „ő idejük”, érezni fogják népi demokratikus államrendünk erejét, tapasztalni fogják, mennyire tévednek.

Kállai Gyula beszéde további részében részletesen szólt öt éves tervünkről, amelynek fő politikai célja - s ezt egész népünk magának vallja és egyöntetűen követi - a szocializmus alapjai lerakásának befejezése és áttérés a fejlett szocialista társadalom építésére. a fő feladat most a termelőszövetkezetek megszilárdítása, hogy minden termelőszövetkezet erős, virágzó, jól gazdálkodó szocialista nagyüzem legyen. a szocializmus alapjai lerakásának folyamatát a termelőszövetkezetek megszilárdításával fejezzük be. akkor nyugodtan mondhatjuk, hogy a magyar nép szocialista forradalma minden téren döntő győzelmet aratott; leraktuk a szocializmus alapjait, a fejlett szocialista társadalom építésére térünk rá, hazánk szocialista köztársaság lesz! meggyőződésünk, ha jól dolgozunk, ezt a nagy célt a második öt éves terv időszakában elérhetjük.

/folyt.köv./

12.40

- 21 -

bb 29. /a hazafias népfrent...5.folyt./-lm

szocialista iparunk tervezett fejlődésének kulcskérdése a műszaki színvonal emelése, a termelékenység fokozása és olyan gyártmánystruktúra kialakítása, amely elsősorban munkaigényes, amelynek termelése gazdaságos és mind a hazai mind pedig a külföldi piacokon jól értékesíthető. tervünk maximálisan számol a nemzetközi munkamegosztás nagy előnyeivel. tervünk megvalósításának alapvető kérdése a mezőgazdasági termelés fellendítése. a szocialista átszervezés első nagy eredményei már az idén megmutatkoztak: a magyar mezőgazdaság történetében - országos átlagban - ebben az évben értük el először a 10 mázsán felüli holdankénti búzatermést. fontos feladatunk, hogy teljes mértékben hazai termelésből biztosítsuk az ország megnövekedett kenyérgabona szükségletét. a növénytermelés mellett erőteljesen kell fejleszteni az állattenyésztést is és biztosítani kell az ehhez szükséges takarmánybázist. olyan adottságaink vannak a kukoricatermesztésben, hogy a nagyüzemi gazdálkodás segítségével a termésátlag tekintetében túlszárnyalhatjuk az amerikai egyesült államokat is. csak rajtunk múlik tehát, hogy parasztságunk tapasztalatait egyesítsük a nagyüzemadta előnyökkel.

- a nagyüzemi gazdaságok megszüntetésére jelentős összegeket fordítunk. továbbra is nagy szükség van azonban arra, hogy a termelőszövetkezetek maximálisan felhasználják saját erőiket is. az állattenyésztésben, a hústermelésben nem lebecsülhető a háztáji gazdaságok szerepe és feladata. vízhálózatunk, valamint a tisztánul egyes részein előtörő hőforrásaink az öntözéses gazdálkodáshoz és a melegágyi kertészetekhez biztosítanak jó alapot. e téren különösen nagy jelentősége van a helyi erők felhasználásának, a helyi kezdeményezések támogatásának, az egyszerűbb anyagok és eszközök alkalmazásának.

- igen fontos, hogy minden termelőszövetkezetben meg legyen a kellő számú munkaró. további erőfeszítéseket kell tehát tennünk, hogy a falusi fiatalság jóval nagyobb mértékben vegyen részt a közös munkában. a fiatalságot az új eljárások lelkes követőivé kell nevelnünk. erre van is hajlandóság a falusi fiatalokban. most például hirtelen szűknek bizonyultnak azok a mezőgazdasági technikumok, amelyeket a korábbi években be sem tudtunk népesíteni. a falusi fiatalság nem általában a földmunka előtt, hanem annak régi, meggyökeresedett formái és módszerei előtt ment a városba, ahol ma még - a különélés költségeit is számítva - rendszerint nagyobb jövedelemhez jut, mint egyes gyenge termelőszövetkezetben. ahol erős a szövetkezet, ahol rendszeresen fizetnek előleget, ott megtalálja helyét a fiatalság, sőt egyre többen térnek vissza az ilyen szövetkezetbe.

/folyt.köv./
12.47

- 22 -

bb 29. /a Hazafias népfrent...6.folyt./-lm

nyerjük meg a fiatalokat az új mezőgazdasági eljárásoknak! szeretnénk meg velük a gépet, a technikát. adjunk lehetőséget számukra, hogy magasabb szakképzettséget szerezzenek. a virágzó szocialista falu megteremtését a falusi fiatalság nem nézi tétlenül, s meggyőződésünk, hogy a jövőben még jobb munkával segíti.

hangsúlyozta: - kulturális téren egyik főfeladatunk az iskolareform végrehajtása. egyre többen jelentkeznek középiskolákba. ezért ahol szükséges és lehetséges, a középiskolákba is bevezetjük a kettős váltásban történő oktatást. ez ugyan kényszerintézkedés, de nem tehetünk mást, ha nem akarjuk, hogy évről-évre sokezer tanulni vágyó fiatal helyhiány miatt kiszoruljon a középiskolából. ez az intézkedés jó előkészítést követel különösképpen azt, hogy a pedagógusokkal jó egyetértésben hajtsuk végre. a népgazdaság egyre több egyetemét végzett szakembert vár. jelentősen növelnünk kell tehát az egyetemi hallgatók számát is. új egyetemek létesítésére most nincs lehetőségünk, ezért ki kell dolgozni azokat a módszereket, amelyekkel meglévő egyetemreinkre és kollégiumainkba több hallgató kerülhet. gyors ütemben fejlesztjük a felsőfokú technikumokat. különösen nagy jelentőséget tulajdonítunk a felsőfokú mezőgazdasági technikumoknak, amelyeket fokozatosan szintén kiépítünk.

- elkészült a tudományos kutatás távlati terve és annak a második ötéves tervre vonatkozó része is. a terv végrehajtása éreztetni fogja jótékony hatását: tudósaink erőfeszítéseit a legfontosabb kérdésekre irányítja.

- második ötéves tervünk végrehajtásának egyik elengedhetetlen feltétele - folytatta - az állami és gazdasági vezetés javítása. a vezetési formák és módszerek tökéletesítése az egész szocialista tábor foglalkoztatja. nekünk is fontos feladatunk. nézeteink szerint nálunk az előrelépés legfontosabb alapelve, hogy a vezetést közelebb vigyük ahhoz, amit vezet. a vezetés minden láncszemében növelni kell a hozzáértést, emelni a szakmai színvonalat. fegyelmezett, pontos és célirányos munkát kell végezni; az ellenőrzést végig kell vinni a hibák felderítésétől a felelősség megállapításáig - a hanyag, felelőtlen, nemtörődöm vezetők és dolgozók megbüntetéséig.

- ötéves tervünk reális - folytatta a továbbiakban. nemzetünk további felemelkedésének terve ez, amely jó munkával tud is teljesíthető. az idei terv az ipari termelés nyolc százalékos növekedését írta elő. az év első tíz hónapjában az állami ipar teljes termelése 12.6 százalékkal haladta meg a tavalyi hasonló időszak szintjét.

/folyt.köv./
12.58

- 23 -

bb 29. /a hazafias népfront...7.folyt./-lm

az éves tervet előreláthatólag négy százalékkal túlteljesítjük. a termelékenység is a tervezett mértékben növekedett. a mezőgazdaságban jó volt a gabonatermés, de aszály sújtotta a kapásokat. ilyen aszály csak 1935-ben és 1952-ben volt. a kapitalista rendszerben az ilyen aszály a parasztság tömegeinek tönkremenését, birtokainak újabb nagy megterhelését, vagy dobraverését vonta maga után. a szocialista nagyüzemi gazdálkodás, a közösségereje megóvja a tönkremenéstől a dolgozó parasztot, s a szocialista nagyüzemi gazdaság előnyei jelentősen csökkentették a károkat is. a mezőgazdaság össztermelése a rendkívüli súlyos aszály miatt így is elmarad az ideai tervezett érték mögött, s ez természetesen kihatott a nemzeti jövedelem alakulására is. a gondok enyhítésére takarmányt importáltunk. a legszigorúbb takarékossgal kellett biztosítani az állatállomány átteleltetését. bizunk abban, hogy jövőre jobb lesz a kapások termése is. a termelőszövetkezetek, az állami gazdaságok és a gépállomások dolgozói jó munkával igyekeznek ennek előfeltételeit megteremteni. a kenyérgabonát elvetettük. az őszi mélyszántást december közepéig 75-80 százalékban elvégezzük. minden termelőszövetkezeti tag rendszeren ét, biza-kodva tekinthet a jövőbe, mert megélhetése, sőt boldogulása is mindig biztosított lesz, ha becsülettel kiveszi részét a közös munkából.

- bár súlyos volt az aszály, a népgazdasági tervet teljesítjük, sőt az iparban jelentősen túlteljesítjük.

kállai gyula beszéde további részében a hazafias népfront munkájával, feladataival foglalkozott.

- a párt,- és a munkásosztály számára a népfrontmozgalom nem egyes feladatok megoldására alkalmazott harci taktika, hanem a munkásosztály és szövetségesei összefogásának, e szövetség elmélyítésének kerete a szocializmus és a kommunizmus építéséért. ameddig léteznek osztályok, szükség van az osztályok összefogására és szövetségére, ameddig létezik és dolgozik a párt, mint a munkásosztály, majd mint a nép élcsapata, - szükség van a párttagok és pártönkivüliek őszinte barátságára és összefogására, tehát a népfront munkájára. a hatalom kivívásától a kommunizmus felépítéséig állandóan nő és terebélyesedik a tömegek részvétele az új élet építésében. értetnő tehát, hogy a hazafias népfront-mozgalom, amelynek alapvető feladata mindig a tömegek mozgósítása volt nagy nemzeti céljaink megvalósítására, a szocializmus alapjainak megszilárdításában és a fejlett szocialista társadalom építésében is ki fogja venni részét.

/folyt.köv./

1:08

1952

bb 29. /a hazafias népfront... 8. folyt./- szb

- az elmúlt években az alapvető dolgozó osztályok még közelebb kerültek egymáshoz, erősödött a munkásosztály által vezetett szocialista nemzet kialakulásának folyamata, kovacsolódik a szocialista nemzeti egység. társadalmunk vezető ereje a harcokban edzett magyar munkásosztály, amely a szocialista forradalom szervezésében, végrehajtásában, s a szocializmus építésében végzett önfeláldozó és áldozatos munkájával vitta ki a társadalom többi osztálya és rétegei által is elismert vezető szerepét, - hangsúlyozta kállai gyula, majd részletesen méltatta a munkásosztály hősi helyiállását a gazdasági élet fejlesztésében és azt a segítségét, amelyet a szocialista mezőgazdaság megteremtéséhez nyújtott. többi között megemlítette, hogy a munkásosztály sokszáz és ezer jó szakembert küldött fatura, hogy segítsék az új termelőszövetkezetek munkáját. a hároméves terv időszakában 16 milliárdot fordítottunk a mezőgazdaságra. ez az összeg a többségében a munkásosztály által termelt nemzeti vagyonból jutott parasztságunknak, hogy ennek a segítségével megteremtse a szocialista nagyüzemi gazdaságot. a mezőgazdaság szocialista átszervezése és megszilárdítása közben munkásosztályunkban még inkább tudatosodott az egész nemzet sorsáért érzett felelősség; még inkább erősödött a munkásosztály társadalmi vezető szerepe. a magyar munkásosztály - élén marxista-leninista pártjával - biztosan vezeti népünket a szocialista alapok megszilárdításának és a fejlett szocialista társadalom megteremtésének útján is.

- a mezőgazdaság szocialista átszervezése gyökeres változást eredményezett a parasztság helyzetében is. az egész parasztság egységesen szocialista alapokra helyezkedett, s ezzel létrejött az egységes szocialista paraszti osztály megteremtésének legfontosabb feltétele. a tőke különböző rétegekre bontotta, a szocializmus győzelme a falun újból egységessé teszi a parasztságot. erre a szocialista egységre támaszkodva megkezdődik a paraszti osztály felemelkedése és igazi boldogulása. minden erővel segíteni kell a szocialista paraszti egység megteremtését. a jelen és a jövő szempontjából nem annyira a régebbi osztályhelyzet, hanem inkább az a döntő, ki, hogyan veszi ki részét ma a közös munkából, mit tesz a termelőszövetkezet fellendítéséért, a termelőszövetkezeti parasztság szocialista egységének erősítése a népfront alapvető politikai feladata.

/folyt.köv./

13.14

bb 29. /a hazafias népfrent... 9. folyt./- szb

- változik és fejlődik a munkásosztály és a parasztság szövetsége is. pártunk a régi lenini „hármás jelszót”, egy korábbi korszak jelszavának tekinti, mert a munkásosztály ma már az egész termelőszövetkezeti parasztsággal van szövetségben. a munkásosztály és a parasztság szövetsége hazánkban sok közös harcban erősödött és edződött. a mezőgazdaság szocialista átszervezése a munkás-paraszt szövetség újabb nagy diadala volt, amely magát a szövetséget új tartalommal tölti meg. a munkás-paraszt szövetség most két szocialista osztály szövetségévé válik, s ezzel eléri legmagasabb formáját. e két szocialista osztály szövetsége most a szocialista alap megszilárdítására és a fejlett szocialista társadalom építésére irányul. a hazafias népfrent elsődlegesen fontos feladata, hogy erősítse és szilárdítsa a két osztály szocialista szövetségét.

- fejlődött a magyar értelmiség is. ami a szocializmus építésének közös munkájában való részvételt illeti, ismét kijelenthetjük: van már szocialista értelmiségünk, amely a munkásosztállyal és a parasztsággal vállalva dolgozik nemzeti céljaink megvalósításáért. úgy gondoljuk, hogy a pártunkivüli értelmiségiek világnézeti fejlődését is az gyorsítja meg legjobban, ha tovább szélesítjük tevékenységüket az építőmunkában, s még inkább támaszkodunk alkotóerejükre, javaslataikra. a népfrent ezen a téren sokat tett és sokat tehet a jövőben is. helyeseljük és támogatjuk a népfrent értelmiségi akcióbizottságainak munkáját. köszönjük az értelmiségi bizottságokba tömörült barátaink munkáját, amely szintén bizonyítja, hogy a magyar értelmiséget eltephetetlen szálak fűzik össze a szocializmussal.

- a nemzeti egység erősítésének jegyében a népfrent-mozgalomnak a jövőben szélesítenie kell tevékenységét a városi kispolgárság között. erősítsük körükben is a szocialista gondolatot, a szocialista szövetkezés eszméit.

beszéde további részében kállai gyula megállapította: - az egyházak és az állam kapcsolata jelenleg normális. népi államunk pontosan teljesíti vállalt kötelezettségeit, az egyházak vezetői támogatják népiünket az alapvető kül- és belpolitikai feladatok megoldásában. különösen örvendetes: az egyházakon belül egyre erősödik az a felfogás, hogy elsősorban nekik maguknak kell fellépniük az olyan reakciós egyházi személyek ellen, akik szeretnék megbontani az állam és az egyház jó viszonyát, s az egyházat államellenes cselekedetek fedezékének tekintik.
/folyt.köv./

13.20
13.25

- 26 -

F 27 lap

bb 29. /a hazafias népfrent... 10. folyt./- szb

ilyen jellegű tevékenységet államunk a jövőben sem tűr tétlenül. mindkét fél érdekét szolgálja véleményünk szerint, hogy a józan egyházi férfiak a jövőben maguk lépnek fel egyesek kártevése ellen. a becsületes, a néppel együttthaladó egyházi férfiakkal kialakult barátságunkat nagyra becsüljük. a népért dolgozó egyházi személyeknek megbecsült helye van közéletünkben, elismerjük munkájukat.

- meggyőződésünk, hogy most, amikor a szocializmus alapjainak megszilárdításáért és a fejlett szocialista társadalom megteremtéséért folytatjuk a harcot, újabb és újabb pártunkivüli tömegek kötnék velünk szövetséget. régebbi küzdelmeink sikere mind szélesebb rétegeket győz meg igazunkról, s az új harcban, az új feladatok megoldásában újabb és újabb erők csatlakoznak hozzánk. a magyar társadalomban már nincsenek gyökerei az egykori koalíciós pártoknak: nálunk a szocializmust építő társadalom minden osztályának és rétegének érdekeit kifejezi egy párt, a magyar szocialista munkáspárt. más pártok nálunk nincs talaja. a többpárt rendszer ideje nálunk véglegesen lejárt. a volt koalíciós pártok emberei azonban megmaradtak, itt élnek közöttünk. s az idő minden bizonnyal rájuk is nagy hatást gyakorolt. úgy gondoljuk, ha őszintén és becsületesen akarnak dolgozni a magyar nép szocialista jelenéért és jövőjéért, ha politikai tevékenységet akarnak végezni, ezt a népfrent keretei között megtehetik. helyes volt a népfrent lépése, amikor összehívta a volt koalíciós pártok néhány, régebben különböző funkciót betöltött emberét és tanácskozott velük. a népfrentnek a jövőben is foglalkoznia kell ezekkel a honfitársakkal.

kállai gyula ezután kiemelte, hogy elsősorban a párt helyes szövetségi politikájának eredményeként növekedett a népfrent-mozgalom tekintélye, s a közéletben betöltött szerepe. helyesen határoztuk meg a népfrent helyét és szerepét a közéletben, s megtisztítottuk a mozgalmat a korábbi években ráerakodott helytelen nézetektől.

- a népfrent bizottságai és aktivistái bátran küzdöttek és tevékenykednek a párt politikájának megvalósításáért. köszönetet mondunk a népfrent-bizottságokba tömörült 130.000 tagnak és a többtizezres aktív-seregnek. eredményes, jó munkát végeztek, hozzájárultak a mozgalom fellendüléséhez.
/folyt.köv./

13.27

- 27 -

bb 29. /a hazafias népfront... 11. folyt./- szb

kállai gyula befejezésül a népfrontmozgalom feladatait foglal-
ta össze. a gazdasági területen mindenekelőtt a termelőszövetke-
zetek megszilárdítását kell segíteni. a népfront a termelési kul-
tura fejlesztésével, a modern eljárások széleskörű ismertetésével,
s a meggyökeresedett régi, rossz módszerek elleni küzdelemmel jár-
ulhat hozzá a szövetkezetek erősítéséhez. a hazafias népfront me-
gyei és járási bizottsága egész sor hasznos mozgalmat indítottak
el. például: kihelyezett mezőgazdasági technikumok szervezése; nol-
danként husz mázsás buza- és harminc mázsás kukoricatermés elérés-
se: helyi építőanyagok felhasználása, cseréje és sok hasonló más.
politikai téren tovább kell erősíteni a termelőszövetkezeti paraszt-
ságban azt a tudatot: helyesen cselekedett, amikor a szocialista
nagyüzemi gazdálkodás útjára lépett. a népfront-mozgalom is erősít-
se a szocialista erkölcsöt és az erkölcsi ösztönző erők szerepét tár-
sadal munkában. a szocialista erkölcs és a szocialista erkölcsi ösztön-
zők megszilárdításának első feltétele, hogy az emberek helyesen
vélekedjenek a szocialista tulajdonról. a gazda a magáért szentnek
és sérthetetlennek tartotta, s minden erővel annak gyarapítására
törekedett. ugyanilyen szentnek és sérthetetlennek kell tekinteni
a termelőszövetkezetek közös vagyonát és fontosnak, hogy az egyre
gyarapodjék. a népfront támogassa a helyi kezdeményezéseket. he-
lyesek azok a kezdeményezések, amelyek a falu külső képét csino-
sítják, s a falusi építkezések terén is igyekeznek a mát a jövő-
höz, a városias jellegű falvak szükségleteihez mérni. nem szabad
azonban elfelejteni, hogy a szocialista falu megteremtésének dön-
tő feltétele a virágzó mezőgazdaság megteremtése, vagyis a terme-
lőszövetkezeti gazdálkodás felvirágoztatása. most a téli hónapok-
ban a népfront - más érdekelt szervekkel együtt - szervezzen
előadásorozatokat, tanfolyamokat a termelőszövetkezeti parasztság
műveltségének fokozására. szervezze meg a termelőszövetkezeti veze-
tők tapasztalatcseréjét. a jó vezetés mindenütt sokat segít. a tár-
sadmunka kibontakoztatásában is igen nagy szerepe van a haza-
fias népfront-mozgalomnak. a társadalmi munka fogalmát azonban nem
szabad leszűkíteni, - mondjuk - csak parkosításra, vagy faültetés-
re. természetesen az ilyenfajta munkaakciók is jelentősek, de épít-
őmunkáknak van egy sok más olyan fontos területe és teendője, amely-
re azt mondjuk: társadalmi ügy. ilyen például a termelőszövetkeze-
tek megszilárdítása, a lakásépítési tervek végrehajtása, vagy pél-
dával az iskolareform. ezeknél csak az állam és a társadalom együt-
tes ereje hozhat sikert. a népfrontnak elsősorban e nagy feladatok-
ra kell irányítania a társadalom segítő közreműködését.

/folyt.köv./

13.33

- 28 -

[Handwritten signature]

F 27 lap
bb 29. /a hazafias népfront... 12. folyt./- szb

- a hazafias népfront-mozgalomnak jelentős szerepe van a
párt- és tömegek kapcsolatának elmélyítésében is. fejleszteni kell
a helyi tanácsok és népfront-bizottságok együttműködését. fontos
ez a jelen, de még inkább a jövő szempontjából. államhatalmunk
együtt fejlődik a szocialista társadalommal. a fejlődés iránya
nálunk is az össznépi hatalom, az össznépi állam megteremtése.
tehát igen fontos mai államhatalmunk olyan vonásainak erősítése,
amelyekben az államhatalmi és a társadalmi tevékenység már most
együttesen jelentkeznek. ilyen terület a tanácsok munkája. még most
kább erősíteniük kell a tanácsok tömegszervezeti jellegét. a
népfront sokat tehet a tanácsok állandó bizottságai munkájának tá-
mogatásában, a tanácsülések előkészítésében, messzemenően segít-
ti a tanácsstagok munkáját. meggyőződésünk, hogy a népfront ezzel
is előmozdítja szocialista közéletünk egészséges fejlődését.

Igen fontos feladata a népfrontnak, hogy lankadatlanul mozgo-
sítsa a tömegeket a béke védelmére. a népfrontnak is erősítenie kell
a magyar nép körében azt a tudatot, hogy hazánkban a békéért a leg-
többet építőmunkánk meggyorsításával tehetünk. népünk szocialista
forradalma újabb nagy sikereket ért el, amelyek alapján kidolgozhat-
tuk második öt éves tervünket. céljaink elérését segíti a szocialis-
ta világrendszer nagyereje: segíti az a tudat, hogy a népek egye-
sült erejével a béke fenntartható, csak rajtunk, a mi munkánkon
mulik, milyen ütemben haladunk előbbre nagy terveink megvalósításá-
ban. /hosszantartó, nagy taps./

/folyt.köv./

bb. 30. gáspár sándor látogatása a magyar sajtó házában

t sl./hné szb vg

1961. december 8.

gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a
központi bizottság titkára, pénteken délelőtt ellátogatott a
magyar sajtó házában. beszélgetett az újságírókkal és válaszolt
a népgazdaság időszerű problémáival és a második öt éves terv
végrehajtásával kapcsolatos kérdéseikre. /mt1/

13.39

- 29 -

[Handwritten signature]

bb 32. időjárásjelentés

lné szb

1961. december 8.

a meteorológiai intézet jelenti december 8-án, pénteken 12 órakor:

száraz idő, erősebb éjszakai fagyok

csütörtökön nyugat-európában szárazabb és hidegebb lett az idő, a balkán-félszigeten viszont borult és csapadékos maradt.

hazánkban tegnap erősen felhős volt az égbolt és főként az ország északi és keleti részén sokfelé esett az eső, illetőleg havazott. a csapadék mennyisége általában kevés volt, csak a keleti határmegyékből jelentettek 5-10 millimétert, sőt tiszabecsről 12-öt. a nap csak az ország délnyugati részén sütött pár órát, többfelé erős északi szél fújt. a hőmérséklet napközben nyugaton 1-5, keleten 2-8 fokig emelkedett. ma hajnalban általában plusz 1 - minusz 2, az északnyugati határmegyékben minusz 2 - minusz 6 fokig hűlt le a levegő. a hóréteg vastagsága ma reggel 7 órakor kékestetőn 8, farkasgyepűn 6, a szabadság hegyen és törökmezőn 5, misinatetőn pedig 7 centiméter volt. ma délelőtt az ország nyugati határán derült volt az idő, a keleti határszélen viszont még helyenkint gyengén havazott.

budapesten, csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 1.9 fok volt, 0.3 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

budapesten pénteken délben a hőmérséklet 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 milliméter, alig változik.

várható időjárás szombaton estig: száraz idő, keleten is kevesebb felhő, néhány helyen reggeli köd, az északi szél holnapra gyengül, az éjszakai fagy erősödik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 2 - minusz 6, legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 2 - plusz 5 fok között.

a duna vizállása pénteken reggel budapestnél: 144 centiméter.

/mti/

--

14.30

- 30 -

F 27 Lsn
bb 31. megnyitás előtt a budapesti nemzetközi galambkiállítás: két és félezer magyar, ezer külföldi galamb versenyez az európai champion címért.

1961. december 8.

t cs/sze-lm ká

a mezőgazdasági kiállítás üvegpavilonjaiban pénteken mutatták be a sajtó képviselőinek a megnyitásra készülő háromnapos nemzetközi galambkiállítást. dr. szűcs tajos, a magyar galambtenyésztők országos szövetségének elnöke tájékoztatást közölte, hogy budapesten már negyedszer megrendezett nemzetközi galambkiállítás, illetve galambverseny az eddigieket minden tekintetben felülmulja. a hazai tenyésztők kéréken két és félezer, a külföldiek - a német demokratikus közfarsaság, románia és jugoszlávia tenyésztői - pedig ezer galambbal vesznek részt a vetélkedésen. több országból a baromfipestis-zártat miatt nem küldhették el a versenyre benevezett galambokat. a kiállítás céljaira átrendezett pavilonokban minden fajta rüpgalambok, továbbá postagalambok, különleges díszgalambok, valamint óriás, úgynevezett haszongalambok láthatók színpompás csoportokban. az általában ismert és tenyésztett fajtákon kívül, a kiállításon illetve versenyen részvevő országok bemutatják a jellegzetes fajta galambjaikat is. a budapesti nemzetközi galambversenyen most első ízben ítéli oda a bíráló bizottság az európa champion címet és a velejáró plakettet az arra érdemes legkiválóbb galambtenyésztőjének. a hivatalos külföldi küldöttségeken kívül sok külföldi tenyésztő csoportos és egyéni látogatását jelentették be. a külföldi és a magyar galambtenyésztők tapasztalatcsere-ankétion beszéltek meg ez alkalommal a közös problémákat, a magyar galambtenyésztők országos szövetsége ismerteti a rüpgalamb-sport és a versenyek fejlődését és az együttműködés további terveit.

a sajtótájékoztatóval párhuzamosan a hazai és a külföldi szakemberekből álló bírálóbizottságok megkezdtek a galambok fajta- és országok szerinti rangsorolását. a kiállítás és verseny szombat délelőtt tíz órakor tartandó ünnepélyes megnyitására minden galamb megkapja a bírálói eredménylapját.

a szövetség elnöke közölte, hogy a galambkiállítás december 9-én, 10-én és 11-én 9 órától 19 óráig tart nyitva. a vidéki látogatók részére 30 százalékos vasúti utazási kedvezményt adnak az előre megváltott belépőjegy alapján. a posta „strasser”-fajtagalamb rajzzal ellátott bélyegzést alkalmaz a kiállítás területén. /mti/

15.03

- 31 -

bb 31. a vegyipari és élelmiszeripari gépek gyártásáról tárgyalt a kohó- és gépipari minisztérium kollégiuma

k sl/sze szb vg

1961. december 8.

a kohó- és gépipari minisztérium kollégiuma pénteki ülésén csörgő jános miniszter elnökletével a vegyipari és élelmiszeripari gépgyártás helyzetével foglalkozott. a kollégium azokról a teendőkről tárgyalt, amelyek a második ötéves terv vegyipari és élelmiszeripari gépszükségletének kielégítéséhez szükségesek. /mti/

--

bb 34. az országgyűlés jogi és igazságügyi bizottságának ülése

t bc/hné szb sr

1961. december 8.

az országgyűlés jogi és igazságügyi bizottsága dr. pongrácz kálmán elnöklésével pénteken ülést tartott. a bizottság a magyar népköztársaság büntető törvénykönyvéről szóló törvényjavaslatot tárgyalta, s meghallgatta dr. nezvál ferenc igazságügyminiszternek a törvényjavaslattal kapcsolatos tájékoztatóját. dr. jahnerbakos minály, a legfelsőbb bíróság elnöke tájékoztatta a jogi és igazságügyi bizottságot a legfelsőbb bíróság működéséről.

az ülésen felszólaltak dr. bárczi gusztáv, borka attila, csajághy károly, csamangó henrik, dr. juhász imréné, kiss ferenc, dr. molnár erik, nagy zoltán, schumeth jános, varga istván országgyűlési képviselők és dr. timár istván, az igazságügyminisztérium főosztályvezetője.

a bizottság a büntető törvénykönyvről szóló törvényjavaslatot több módosítással elfogadta, s úgy határozott, hogy a törvényjavaslatot a módosításokkal együtt az országgyűlésnek elfogadásra ajánlja. /mti/

15.35

11.57

Zsuzsanna

--

-32-

bb 35. megalakult a nyugatdunántuli idegenforgalmi intézőbizottság

vid hné szb szf

1961. december 8.

az ország különböző tájegységein alakult idegenforgalmi intéző bizottságok, a balatoni, a dunakanyari és a velencei tavi intéző bizottság mintájára most nyugatdunántuli intéző bizottságot szerveztek vas és győr-sopron megye idegenforgalmának irányítására. a tizenkéttagú társadalmi testület elnöke kisházi ödön munkaügyi miniszter, vas megye országgyűlési képviselője, alelnöke pedig a vas, illetve győr-sopron megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke. az intéző bizottság ötféle - természettudományi, műemléki, egészségügyi, közlekedési és számvizsgáló - szakcsoportot alakított.

a bizottság január elején tartja első munkaértekezletét. ekkor készítik el a bizottság tervét, amelynek legfőbb célja a vas és győr-sopron megyei idegenforgalom fellendítése és beillesztése az országos idegenforgalmi hálózatba. /mti/

--

bb 36. csillagászati kiállítás győrről

vid hné szb szf

1961. december 8.

az idén harmadizben megrendezett győri vasas fesztivál alkalmával pénteken megnyitották a wilhelm pieck vagon- és gépgyár csillagászati szakkörének kiállítását a józsef attila kulturházban.

a kiállított érdekes anyag betekintést nyújt a szakkör munkájába. a szakkör tagjai a budapesti uránia csillagvizsgáló támogatásával készített 30 centiméteres tükrös távcsövíük segítségével most már fényképezni is tudnak. több felvételt készítettek például az augusztus 26-iki holdfogyatkozásról. bemutatják azt is, hogyan készítenek a szakkör tagjai saját maguknak kis csillagászati távcsövet.

a kiállítást december 15-ig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

--

15.40

15.12 *reki*

- 33 -

bb 29. /a hazafias népfront ... 13. folyt./ m ,

a beszámolót követő vitában először barcs sándor, az elnöki tanács tagja, az mti vezérigazgatója szólt fel. hangoztatta:

- a 22. kongresszus tanácskozását, eseményeit rendkívül nagy figyelemmel, élénk érdeklődéssel kísérték hazánk dolgozói. népünk legkülönbözőbb rétegeit foglalkoztatják e világtörténelmi jelentőségű kongresszus határozatai, az ott elhangzott felszólalások. a magyar dolgozók mélységesen egyetértének a 22. kongresszus határozataival, az ott elfogadott irányonlallal .

barcs sándor ezután rámutatott, népünk helyesli és támogatja a kongresszusnak azt a megállapítását is, hogy a háboru elkerülhető, a más-más társadalmi rendszerű országok békében élhetnek egymás mellett. tény és való, az imperializmus rabló természetű nem változott meg, az erőviszonyok azonban annál inkább. a szocialista tábor országai ma már olyan erőt képviselnek, amely meghátrálásra kényszeríti a háboru legelészárjább híveit is.

jellemző példaként említette a kuba elleni imperialista agressziót, amelynek előkészítéséről, a színpalak mögötti amerikai mesterkedésekről éppen stewart alsop, a neves amerikai publicista rántotta le a leplet egyik nemrégiben megjelent cikkében alsop részletesen, pontosan leírta, milyen „drámai,, megbeszélések voltak az amerikai külügyminisztérium épületében április 4-én és 5-én kennedy elnökletével. az amerikai elnök egyenként szavaztatta meg híveit az inváziós tervről, s bár a tanácskozás résztvevői egyöntetűen helyeselték a kuba elleni támadás programját, kennedy mégis azt a feltételt szabta: a hadműveletekbe az amerikai haderő közvetlenül nem keveredhet bele. e kikötést azért kellett tennie, mert a kis kuba, a maroknyi kuba nép mögött felsorakozott a szocialista tábor, az egész békétábor ereje, s ez az erő ma minden másnál hatalmasabb a világon.

/folyt.köv./

16.22

16.22

- 34 -

F 27 159
bb 29. /a hazafias népfront ... 14. folyt./ m

- a magyar szocialista munkáspárt politikájának értékes aranyalapja az őszinteség, a tömegekkel folytatott nyílt eszmecsere. a hazafias népfront-mozgalom sikeres munkájának eredményeinek is legbiztosabb záloga, hogy igaz szóval, őszinte beszéddel fordult a városok és falvak dolgozóihoz, s az emberek tíz- és százazeivel együtt vitatja meg közös gondjainkat, terveinket, feladatainkat. céljaink őszinte feltárásával, az egész országra kiterjedő véleménycserével, a tömegek mozgósításával a népfront-mozgalom jelentősen hozzájárulhat nagyszerű terveink valóra váltásához, szocialista építésünk sikeréhez - fejezte be felszólalását barcs sándor.

dr. klár jános egyetemi tanár előjáróban elmondotta, hogy mintegy másfél évvel ezelőtt egyetemi tanárokból és munkatársakból alakult meg a hazafias népfront országos tanácsa mellett tevékenykedő egyetemi akcióbizottság.

- testületünk a mezőgazdaság országosan kibontakozó szocialista átalakulásának időszakában felkereste hazánk legnagyobb termelőségű szervezeteit, s körültekintően tanulmányozta azok életét, kereste: hogy segíthetne a legtöbbet. az országjárás kérésesen gyümölcsözőnek bizonyult. a termelőségű szervezetek tagjainak jólesett az egyetemi tanárok, a szakemberek érdeklődése s a látottak nagy hatást gyakoroltak a bizottság tagjaira. a falvakban új vezetőket, új embereket, új viszonyokat, egész-val új világot ismertek meg. hasznos volt ez az ismerkedés a mai magyar falvak életével, mert az élmények az egyetemi tanárok, nagyhírű tudósok munkásságát is megérdemelték. bővült, gazdagodott az egyetemi előadások anyaga, és szélesedett a kutatások, a tudományos tevékenység témaköre, - közelebb került az élethez.

/folyt.köv./

16.27

- 35 -

16.27
16.27

bb 29. /a hazafias népfront ... 15. folyt./ m

- következő lépésként elhatároztuk, hogy testületünk tagjainak társadalmi munkáját beillesztjük a tervgazdálkodás állami rendjébe. kapcsolatot kerestünk - és találtunk - olyan országos főhatóságokkal, mint a földművelésügyi minisztérium, az országos tervhivatal, s velük együtt határoztuk meg segitleniakarásunk kamatoztatásának módjait, sorrendjét. megállapodásaink szellemében kidolgoztuk vas megye gépesítésének irányelveit, elkészült egy újrendszerű baromfikellettető és nevelő kombinát díjnyertes terve is. ezenkívül a vízügyi főigazgatóság indítványára tanulmányozni kezdjük, hogyan használhatnák fel a vízszabályozás munkájának meggyorsítására a környező falvak népének, termelőszövetkezeteinek támogatását.

- akcióbizottságunk most új feladatok megoldására készül. a jövőben gazdasági jellegű tevékenységünkön kívül politikai jellegű feladatok megoldására is vállalkozni kívánunk. azt akarjuk, hogy munkánk sem céljaiban, sem tartalmában ne meredjen meg. új tagokkal szeretnénk megerősíteni testületünket, olyan egyetemi tanárokkal, akik megalakulásunkkor még távol maradtak, de ma már készek csatlakozni hozzánk, készek részt vállalni a közös feladatok megoldásából. elhatároztuk: bekapcsolódunk a második öt éves tervtörvény ismertetésének, népszerűsítésének, országos méretű megmagyarázásának nagyszabású munkájába, úgy érezzük, nem elegendő, ha mi magunk belátjuk a tervfegyelem, a termelékenység-növelés, stb. szükségességét. azt akarjuk, hogy tekintélyünkkel, érveinkkel másokat, széles rétegeket is hozzásegítsünk ehhez.

dr. szabó árpádné csurgói pedagógus azt a nagy segítséget emelte ki, amelyet a hazafias népfront, illetve társadalmunk nyújthat az iskolareform megvalósításához az állami szerveknek, pedagógusoknak.

/folyt.köv./

16.37

16.37 Zeli

- 36 -

F 27 lap

bb 29. /a hazafias népfront ... 16. folyt./ m

példának hozta fel községének összefogását, amelynek eredményeként a felnövekvő nemzedék korszerű oktatásban részesül. az iskolás-
gyermek a mezőgazdaság alapvető ismereteit a termelőszövet-
kezetekben sajátítják el, ahol később majd dolgozni fognak. a
hazafias népfront és a község egész lakossága nagy jelentősé-
gűnek tartja, hogy a gyermekek már most megismerkednek a fel-
nőttek munkájával, s azzal az élettel, amelyben később - még
kedvezőbb körülmények között - nekik is részük lesz. szólt arról
a széleskörű felvilágosító-nevelő tevékenységről is, amelyet a
pedagógusok, népfront-aktivisták a mezőgazdasági dolgozók körében
kifejtene.

vig imre a székkutasi termelőszövetkezet elnöke az elhang-
zott beszámolóval kapcsolatban főleg mezőgazdasági kérdésekkel
foglalkozott. ma, amikor a mezőgazdaság szocialista átszerve-
zéséről beszélünk, annak végrehajtásáért harcolunk, a falusi
ember szemében is másként tűnik a paraszti sors - mondotta. a
falvak népe is látja az ország rohamos fejlődését, jól ismeri
a munkásság törekvéseit az ipar, kereskedelem fellendítésére.
a munkásság és parasztság együttes munkájának fokozottabban
kell érvényesülnie majd a mezőgazdaság gépesítésének foko-
zásában, hogy még olcsóbb és még több terméket tudjon adni a
falunak a városnak.

dr. reischl antal egyetemi tanár a hazafias népfront által
igen sikeresen szervezett társadalmi munkák jelentőségéről
szólt. műszakiak, jogászok, közgazdászok, orvosok ezrei vesz-
nek ma már részt a közösség érdekeit szolgáló helyi feladatok
kidolgozásában, végrehajtásában. a felszólaló ezután a tár-
sadalmi munka politikai tartalmáról, az emberek szocialista
öntudatra nevelésében betöltött szerepéről szólt.

/folyt.köv./

16.48

16.48 Zeli

- 37 -

bb 29. /a hazafias népfront ... 17. folyt./ m

rámutatott arra, hogy a munkás-paraszt-értelmiségi összefogás eredményeként, a közös feladatok végzése során százezrek váltak hazánkban politizáló emberekké, olyanok, akik korábban alig-alig hallatták véleményüket. a hazafias népfrontnak a társadalmi munkák szervezésével a jövőben is tudatosan szélesíteni kell azoknak az embereknek a körét, akiknek érdeklődését főképpen ilyen módon lehet felkelteni a közügyek iránt. erre a második ötéves terv feladatainak végrehajtása során is igen tág lehetőségek nyílnak. a jó kezdeményezésekben nincs is hiány: az elsők között siettek például a mezőgazdaság megsegítésére a főváros 14. kerületének műszaki aktivistái, akik a kisujszállási dózsa tsz 600 holdas területén megoldották az öntözés problémáját. másutt a belvízlevezetés terveinek kidolgozásában, halastavak és más létesítmények megvalósításában nyilvánul meg a segítőkészség. ugyanilyen fontos lehet a tömegek részvétele az előttünk álló többi nagy feladat - főképpen a távlati lakásépítési terv és hasonlók - megvalósításában.

veres péter, kossuth-díjas író egyes partagontlévő földterületek hasznosításáról beszélt. van olyan becslés - mondotta -, amely szerint ma nálunk körülbelül félmillió holddal kevesebb föld van művelés alatt, mint régebben. budapesten igen sok a partagonheverő parcella. el kellene érni, hogy mindenütt hasznosítsák ezeket a földterületeket. ehhez tartozik a céltudatos fásítás is, amire számos lehetőség van, az országutak mentén, a falvakban, vasúti töltések mentén. ezeken a helyeken nem gyümölcsfákat kellene telepíteni, hanem szerfának alkalmas fajtákat.

ezután kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, a minisztertanács elnöke, a hazafias népfront országos tanácsa elnökségének tagja szólalt fel. /kádár elvtárs hozzászólását szombati kiadásunkban közöljük/

/folyt.köv./

16.54

- 38 -

17.02
Kádár

F 27 lap

bb 45. ocset jános a heves megyei népi ellenőrzési bizottság ülésén

vid/ke/s sr 1961. december 8.

a heves megyei népi ellenőrzési bizottság pénteken ülést tartott egerben. az ülésen résztvettek a megye legkiválóbb népi ellenőrei is, mintegy százötvenen. ott volt és felszólalt ocset jános, a központi népi ellenőrzési bizottság elnöke is.

csepelyi károlynak, a heves megyei népi ellenőrzési bizottság elnökének beszámolója alapján megvitatták a népi ellenőrzés egyéves tapasztalatait és a további feladatokat. megállapították hogy a legutóbbi egy évben jelentősen fejlődött a megyében a népi ellenőrzés társadalmi jellege. mintegy 500-zal növekedett a népi ellenőrök száma és különösen nagy számba vontak be ebbe a munkába jól dolgozó termelőségvetkezeti gazdákat. jelenleg több mint 1600 népi ellenőr tevékenykedik a megyében.

a tanácskozáson megjutalmazták a legjobb munkát végző népi ellenőröket./mti /

..-

bb 44. kádár jános üdvözlő tanganyika miniszterelnökéhez

tm/s sr 1961. december 8.

kádár jános, a minisztertanács elnöke tanganyika függetlenségének kikiáltása alkalmából üdvözlő táviratot küldött julius nyerere miniszterelnöknek./mti /

..-

bb 39. a belkereskedelmi minisztérium közleménye

ta/ke/s vg 1961. december 8.

december 8-án, pénteken az üzletek ünnepi nyitvatartási rendje hiányosan jelent meg. kiegészítésül a belkereskedelmi minisztérium közli, hogy december 24-én, aranyvasárnap az élelmiszerüzleteken kívül az iparcikk boltok, áruházak és könyvesboltok délelőtt 10 órától 16 óráig árusítanak.//mti /

17.02

-39-

17.02
Kádár

bb 29. /a hazafias népfrent ... 18. folyt./ m

Z. nagy ferenc, a hazafias népfrent országos tanácsának alelnöke felszólalásában hangsúlyozta: napjainkban rohanó léptekkel halad a történelem, s mozgalmassabbak a hetek, hónapok, mint azelőtt az évtizedek.

- nagy események zajlottak le a belpolitikai életünkben is. a mezőgazdaság szocialista átszervezésének befejezése korszakalkotó fordulatot jelentett. bebizonyította, hogy hazánkban is át lehet alakítani a mezőgazdaságot erőszak, kényszer, s a begyűjtési rendszer meghonosítása nélkül. választ adott arra a kérdésre is: megoldható-e a mezőgazdaság szocialista átszervezése terméshozam-csökkenés nélkül. - termelőszövetkezeteink megszilárdítása jóval kedvezőbben halad, mint ahogy annakidején reméltük, s a közös gazdaságok építkezéseire, beruházásaira költött milliók, milliárdok nem veszélyeztették népgazdaságunk egyensúlyát. a szocialista mezőgazdasággal együtt tervszerűen fejlődik iparunk is. bebizonyosodott, hogy pártunk és kormányunk politikai irányvonala helyes volt, és helyes ma is. helyes volt, amit tettünk, s döntéseinkről, elhatározásainkról bármikor és bárkinek nyugodtan számot adhatunk. mindennek eredményeként ígéretes, biztató körülmények között járhatjuk gazdasági fejlődésünk további útját. céljaink megvalósításában egész népünk támogatására számíthatunk.

Z. nagy ferenc a továbbiakban arról szövelt, hogy a népgazdaság fejlődésének kulcskérdése a mezőgazdaság fejlesztése. büszkéek lehetünk eddigi sikereinkre, de reálisan kell látnunk, hol kell javítanunk munkánkon - mondotta többek között - majd hangoztatta: a mezőgazdaság irányításának állami szervezete ma még a régi egyéni termelési módra méretezett. indítványozta: az illetékesek soron kívül vizsgálják meg ezt a kérdést, keressék a megoldás útját.

/folyt.köv./

17.08

17.14 *Z. nagy ferenc*

- 40 -

F 27 lap

bb 29. /a hazafias népfrent... 19. folyt./ m

bakai mária akasztói pedagógus hangsúlyozta: csak szocialista módon gondolkodó emberek tudják felépíteni előbb a szocialista, majd a kommunista társadalmat.

- nagy gondot kell fordítanunk a felnövekvő új nemzedék nevelésére, jelentős feladatok várulnak mind a pedagógusokra, mind a szülőkre. gyermekeink érdeke azt követeli tőlünk, teremtsük meg az iskola és a családi otthon eddiginél magasabb összefogását. a pedagógusok nevelési tervet dolgoznak ki a gondjaikra bízott gyermekek formálására. jó lenne ha a szülők is átgondoltan, tervszerűen foglalkoznának fiaik, lányaik nevelésével.

erdey-gruz tiber akadémikus előljáróban a szovjetunió nagy-szerű tudományos eredményeinek jelentőségét méltatva, majd így folytatta:

- azok a szovjet tudósok, akik a nagy októberi szocialista forradalom győzelmét követő első időszakban fűtetlen szobákban, hiányos laboratóriumokban, nélkülözések árán kezdtek a fiatal szovjet állam tudományos életének megteremtéséhez, a jövőben néztek. tudták, hogy nélkülözéseik csak ideig-óráig tartanak, s bíztak abban, hogy a céltudatos, szivós munka meghozza gyümölcsét. nekünk magyar tudósoknak is látnunk kell a célt, amelyért dolgozunk. nem várhatunk arra, hogy mindent készen kapjunk. napi feladatainkat második öt éves népgazdaságfejlesztési tervünk határozta meg, általánosabb tennivalóinkat pedig a tudomány távlati terve jelölte meg. a távlati tudományos terv kidolgozásában több mint kétezer magyar szakember vett részt, fiatalok és idősebbek, akik mind, mind alapos ismerői területüknek és készek arra, hogy minden erejükkel, tudományos felkészültségükkel és tehetségükkel hozzájáruljanak szocialista hazánk fejlesztéséhez.

/folyt.köv./

17.14

17.14 *Z. nagy ferenc*

- 41 -

bb 29. /a hazafias népfrent ... 18. folyt./ m

Z. nagy ferenc, a hazafias népfrent országos tanácsának alelnöke felszólalásában hangsúlyozta: napjainkban rohanó léptekkel halad a történelem, s mozgalmasabbak a hetek, hónapok, mint azelőtt az évtizedek.

- nagy események zajlottak le a belpolitikai életünkben is. a mezőgazdaság szocialista átszervezésének befejezése korszakalkotó fordulatot jelentett. bebizonyította, hogy hazánkban is át lehet alakítani a mezőgazdaságot erőszak, kényszer, s a begyűjtési rendszer meghonosítása nélkül. választ adott arra a kérdésre is: megoldható-e a mezőgazdaság szocialista átszervezése terméshozam-csökkenés nélkül. - termelőszövetkezeteink megszilárdítása jóval kedvezőbbben halad, mint ahogy annakidején reméltük, s a közös gazdaságok építkezéseire, beruházásaira költött milliárdok nem veszélyeztették népgazdaságunk egyensúlyát. a szocialista mezőgazdasággal együtt tervszerűen fejlődik iparunk is. bebizonyosodott, hogy pártunk és kormányunk politikai irányvonala helyes volt, és helyes ma is. helyes volt, amit tettünk, s döntéseinkről, elhatározásainkról bármikor és bárkinek nyugodtan számot adhatunk. mindennek eredményeként ígéretes, biztató körülmények között járhatjuk gazdasági fejlődésünk további útját. céljaink megvalósításában egész népünk támogatására számíthatunk.

Z. nagy ferenc a továbbiakban arról szökött, hogy a népgazdaság fejlődésének kulcskérdése a mezőgazdaság fejlesztése. büszkék lehetünk eddigi sikereinkre, de reálisan kell látnunk, hol kell javítanunk munkánkon - mondotta többek között - majd hangoztatta: a mezőgazdaság irányításának állami szervezete ma még a régi egyéni termelési módra méretezett. indítványozta: az illetékesek soron kívül vizsgálják meg ezt a kérdést, keressék a megoldás útját.

/folyt.köv./

17.08

- 40 -

F 27 lap
bb 29. /a hazafias népfrent... 19. folyt./ m

bakai mária akasztói pedagógus hangsúlyozta: csak szocialista módon gondolkodó emberek tudják felépíteni előbb a szocialista, majd a kommunista társadalmat.

- nagy gondot kell fordítanunk a felnövekvő új nemzedék nevelésére, jelentős feladatok hárulnak mind a pedagógusokra, mind a szülökre. gyermekeink érdeke azt követeli tőlünk, teremtsük meg az iskola és a családi otthon eddiginél magasabb összefogását. a pedagógusok nevelési tervet dolgoznak ki a gondjaikra bizott gyermekek formálására. jó lenne ha a szülők is átgondoltan, tervszerűen foglalkoznának fiaik, lányaik nevelésével.

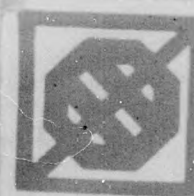
erdey-gruz tiber akadémikus előljáróban a szovjetunió nagyszerű tudományos eredményeinek jelentőségét méltatva, majd így folytatta:

- azok a szovjet tudósok, akik a nagy októberi szocialista forradalom győzelmét követő első időszakban fűtetlen szobákban, hiányos laboratóriumokban, nélkülözések árán kezdtek a fiatal szovjet állam tudományos életének megteremtéséhez, a jövőben néztek. tudták, hogy nélkülözéseik csak ideig-óráig tartanak, s bíztak abban, hogy a céltudatos, szivós munka meghozza gyümölcsét. nekünk magyar tudósoknak is látnunk kell a célt, amelyért dolgozunk. nem várhatunk arra, hogy mindent készen kapjunk. napi feladatainkat második ötéves népgazdaságfejlesztési tervünk határozta meg, általánosabb tennivalóinkat pedig a tudomány távlati terve jelölte meg. a távlati tudományos terv kidolgozásában több mint kétezer magyar szakember vett részt, fiatalok és idősebbek, akik mind, mind alapos ismerői területüknek és készek arra, hogy minden erejükkel, tudományos felkészültségükkel és tehetségükkel hozzájáruljanak szocialista hazánk fejlesztéséhez.

/folyt.köv./

17.14

- 41 -

bb 37. százmillió forint értékű műszert készítenek exportra a budapesti vasipari szövetkezetek - tájékoztató a vasipari kiszöv-nöz tartozó ktsz-ek működéséről

sz/lné/s vg 1961. december 8.

pénteken a magyar sajtó házában békés miklós, a budapesti vasipari kiszöv elnöke tájékoztatta az újságírókat a szövetséghez tartozó 76 ktsz munkájáról. elmondotta, hogy ezekben a szövetkezetekben 11.900-an dolgoznak, s az ipari tanulók száma megközelíti a 900-at. a szövetkezetek termékeinek értéke ez évben meghaladja majd 1,200.000.000 forintot. készítményeik exportja 1957 óta megkétszereződött. ebben az évben közvetlen exportra 250 millió forint értékű terméket, köztük 100 millió forint értékű műszert adnak át a külkereskedelmi vállalatoknak.

a szövetkezetekben jelentős tartalékokat tártak fel az utóbbi másfél évben végrehajtott összevonásokkal. a budapesti vasipari kiszöv -höz most négy iparcsoport tartozik; a műszeripar, a villamosgépipar, az általános gépipar és a tömegcikk ipar. január 1-től megváltoztatják a budapesti vasipari ktsz-ek irányítását, új kiszöv alakul, amely a vas- és fémtömegcikk ipari ktsz-eket foglalja magába, a meglévő kiszöv-höz pedig a műszer- és gépipari ktsz-ek tartoznak majd továbbra is. ettől a változástól azt remélik, hogy a két szakosítottabb kiszöv jobban megoldja majd a lakosság számára történő javítások, szolgáltatások megszervezését. ez évben ugyanis még nem sikerült számottevő fejlődést elérni a javító, szolgáltató hálózat fejlesztésében.

békés miklós a továbbiakban a kisipari szövetkezetek néhány új gyártmányára hívta fel a figyelmet. ezek között található például a televíziós szervizasztal, a hordozható tv- szerviz-műszer, a műanyagtasak hegesztőgép, az ultrahanggal működő betonvizsgáló, többféle műszer, játék és háztartási eszköz.
/mti /

--

-42-

17.18

17.24

Zell

F 27 150

bb 29. /a hazafias népfrent ... 20. folyt./ m

- a távoli tudományos terv kidolgozásakor gyakran találkozunk azzal a jelenséggel, hogy egy-egy részterület művelői olyan igényeket támasztottak, amelyek nem álltak összhangban népgazdaságunk teherbírásával. nyilvánvaló, hogy megkönnyítene a munkát, ha új laboratóriumok, kutatóintézetek egész sora nőne ki a földből már a közeljövőben, de nem okvetlenül kell valamennyi már azonnal. jelenlegi lehetőségeink, adottságaink általában megfelelnek a követelményeknek és elegendőek ahhoz, hogy valóra váltsuk második öt éves tervünket és a távlati tudományos tervet. / most,

erdey-gruz tiber a továbbiakban arról beszélt, hogy a népgazdaság gyorsított fejlődése magas követelményeket állít a szakemberképzés rendszere, intézményei elé.

- sok területen még ma is kevés a szakember. ezért határozta el kormányzatunk az ugynevezett felsőfoku technikumok életre-hívását. új iskolatípus alakul ki a szemünk láttára, s mindannyiunk becsületbeli kötelessége ennek az „újszülöttnek”, erősítése. a pedagógusok körében és más fórumokon is többször elhangzott az a kérdés: lesz-e elegendő tanár, felszerelés a felsőfoku technikumok számára. szóba került az is, nem korai-e és nem gyorsított-e a fejlesztés. erre a kételyre a veszprémi vegyipari egyetem példja a felelet. ez az intézmény is látszólag mostoha körülmények között kezdte meg munkáját, s mégis életképesnek bizonyult. ma egyike a legjobbaknak.

a felszólaló végül javasolta:

- tegyük társadalmi üggyé a felsőfoku technikumok ügyét, vállaljon felettiük védnökséget a népfrent, s fogjunk össze mi mindannyian a közös cél mielőbbi eléréséért. véleményem szerint az ügymegéri a fáradságot, mert a felsőfoku technikumok rendszere az a szem, amellyel az egész a magyar szakemberképzést - felemelhetjük, kimozdithatjuk jelenlegi helyzetéből.

/folyt.köv./

17.24

Zell

- 43 -

bb 29./ a hazafias népfront.../ 21. folyt. s

bencsik istván, debreceni egyetemi tanár a termelőszövetkezetek, állami gazdaságok munkájának eredményesebbé tételével, a mezőgazdasági szakoktatás fejlesztésének jelentős ségével foglalkozott.

- a tudomány eredményeinek értékesítése - mondotta - nemcsak az iparban, hanem a mezőgazdaságban is egyik döntő feltétele a további haladásunknak. nem túlzás, ha azt állítjuk: a tudományos kutató intézetekben, a laboratóriumokban sok nagyszerű tudományos eredmény születik. a baj csak az, hogy nem mindenütt fordítanak kellő figyelmet az új eljárások, tudományosan kimunkált módszerek elterjesztésére, közkinccsé tételére. érdemes lenne ezen a téren a baráti országok tapasztalatait tanulmányozni. a szovjetunióban például szép eredményekkel működnek a járási kísérleti bemutató gazdaságok, amelyeknek szakemberei egyszersmind tanítói az új agrártudománynak, hasonló bemutató gazdaságok nálunk is minden járásban működnek - egyik-másikban három-négy ilyen gazdaság is van-, szakemberekről, a modern agrotechnika különböző ájaiban jártas munkaerőkről azonban nem gondoskodtunk.

-sok megyében szép sikert hozott, jelentős fejlődést eredményezett a hazafias népfront kezdeményezte „szaktudással a több termésért,-akció. helyes, ha kibontakozásához segítséget adnak a megyei tanácsok és a legkülönbözőbb helyi társadalmi szervezetek. ugyancsak elismeréssel kell beszélünk az ezüstkalászos tanfolyamokról, amelyeken kérges tenyerű parasztemberek ezrei sajátítják el a tudomány már gyakorlatban is alkalmazható eredményeit. az illetékeseknek azonban meg kellene fontolnunk: nem lehetne-e valamilyen uton-módon az eddiginél nagyobb támogatást adni a mezőgazdasági szaktanfolyamok színvonalának emeléséhez, az oktatók számának növeléséhez. népfront- bizottságaink, aktivistáink egyik legfőbb feladata a következő időszakban: az agrártudományok eredményeinek propagálása, elterjesztése és a nagyüzemi gazdálkodás legfejlettebb módszereinek meghonosítása.

/folyt.köv./

17.28

- 44 -

17.40 Zeln

F 27 159
bb 29. /a hazafias népfront ... 22. folyt./ vl

hajós vilmos, a hazafias népfront győr-sopron megyei bizottságának titkára a győr-sopron megyei népfront-aktivisták tevékenységéről, terveiről számolt be. elmondta egyebek között, hogy a megye termelőszövetkezeteinek sok gondot okoz az aszályos időjárás miatt bekövetkezett takarmányhiány, az állatok helyes, jó és gazdaságos átteleltetése. a népfront-bizottság tagjai ezért a közelmúltban összeültek a szakemberekkel, s megvitatották: hogyan segíthetnének a közös gazdaságoknak a takarmányhiány enyhítésében. a szakemberek felajánlották, hogy kidolgozzák az ugynevezett gyors takarmányozás leggazdaságosabb módszereit, s ezeket népszerű leírásban a győr-sopron megyei termelőszövetkezetek rendelkezésére is bocsátják.

az ígéretet már valóra váltották, s a sok mázsa takarmány megtakarítását lehetővé tevő eljárásokat külön könyvecskében gyűjtötték össze, tették közzé.

a népfront-bizottságok foglalkoznak a falusi kulturális munka színvonalának javításával is. megállapították, hogy a községekbe kihelyezett 17 mezőgazdasági technikumi osztály jól működik, számottevően hozzájárul a mezőgazdasági tudományok népszerűsítéséhez. a népfront azt tervezi, hogy felkéri a megye kiváló szakembereit, pedagógusait: vegyenek részt a mezőgazdasági szakoktatásban.

pióker ignác kossuth-díjas gyalus a szocialista munka hőse, a munkaverseny kérdéseivel, a szocialista brigádok tevékenységével foglalkozott. a dolgozók helyestlik, hogy az előttünk álló nagy feladatok megoldását a fizikai és értelmiségi dolgozók legszélesebb rétegeire kiterjedő munkaverseny is segítse. a versenyben jól szervezett munkával, példamutatóan kívánnak élni a szocialista brigádok tagjai - mondotta. az üzemi tervteljesítésnek azonban a dolgozók szorgalmas munkájához hasonló fontosságú feltétele a tervek jó műszaki előkészítése, s a feltételek lehető legjobb biztosítása a termelési célok megvalósításához. saját munkahelyének példáját említette meg: minden lehetőségük megvan arra, hogy soron következő termelési feladataikat - a munkaidő jobb kihasználásával, észszerű műszaki előkészítéssel - minden megerőltetés nélkül, körülbelül 15 százalékkal túlteljesítsék.

/folyt.köv./

17.34

- 45 -

17.42 Zeln

bb 29. /a hazafias népfront ... 23. folyt./ vt

németh imre /borsod megye / hangsúlyozta, hogy második öt éves tervünk megvalósítását minden hazáját szerető ember kötelességének tekinti. e feladatok között a mezőgazdasági terv teljesítése népgazdaságunk tovább fejlődésének kulcskérdése. ennek jelentőségét egyre jobban megértik a falvak dolgozói is. egyre eredményesebben vesznek részt a munkában. e cél érdekében fejleszteni kívánják tudásukat, ami megmutatkozik abban, hogy nagy számban jelentkeznek a különböző téli oktatási tanfolyamokra.

termelőszövetkezeti parasztságunk - folytatta - egyéni boldogulását és jólétét a közös gazdaság fejlődésétől és megszilárdításától várja, s a gyorsabb fejlődésért áldozatot is vállal. tiszabólnán és környékén a letűnt feudális-kapitalista rend örökségeként mintegy huszezer katasztrális hold vadvizes terület volt, amelyen ősztől tavaszig a főurak libára és vadkacsára vadásztak, nyáron pedig kiégett pusztaság volt. a termelőszövetkezetek megalakulása óta a népfront-mozgalomban összefogva munkások, parasztok és értelmiségiek a területet hasznosítják. a hazafias népfront borsod megyei bizottsága 8 község termelőszövetkezeti gazdáinak kérésére megyei akcióbizottságot szervezett, amely a megyei pártbizottság vezetésével, a politikai és a társadalmi szervek támogatásával megkezdte a munkát a terület hasznosítására. dr. mosonyi emil akadémikus vezetésével elkészítették a belvízvédelmi, talajjavítási és öntözési tervet. a 8 község termelőszövetkezeti tagsága 9 és félmillió forint értékű társadalmi munka vállalásával segíti a terv megvalósítását. népi államunk tízmillió forinttal támogatja e nagyjelentőségű kezdeményezést. a társadalmi munkások több mint 90.000 köbméter földet emeltek eddig ki, s a munka a télen is tervszerűen folytatódik. a terv szerint 30 kilométer hosszú csatornát, 700 holdas halastavat és víztárolót létesítenek. kétezernyolcvan hold rét válik termővé, s több mint kétezer hold szántóterület mentesül az évente megismétlődő belvízbetöréstől, a teljes elszikesedéstől. a terv megvalósítása jelentős összegű, évenként megismétlődő elemi kártól óvja meg a termelőszövetkezeteket, s 800 hold olyan prima földet törhetnek fel jövőre eke alá, amelyet eddig nem műveltek meg.

/folyt.köv./
17.39

- 46 -

1744/2ell

F 27 lsn
bb 29. /a hazafias népfront..../ 24.folyt.s

a vita befejezése után kállai gyula megállapította: különböző társadalmi rétegek képviselői szólaltak fel, s valamennyien kifejezték egyet értésüket a beszámolóban foglaltakkal.

ezután a hazafias népfront országos tanácsa felhívást fogadott el, amelyet szombaton hoznak nyilvánosságra.

a hazafias népfront országos tanácsának ülése dr. ortutay gyula zárószavával ért véget /vt/

- - -

bb 46. a tanácsi költségvetés több mint egyharmadát fordítják kulturális célra baranyában - rendkívüli ülésen fogadta el az 1962-es költségvetést baranya megye tanácsa

vid/ke/m/sr

1961. december 8.

pécsett pénteken rendkívüli ülésen vitatta meg és hagyta jóvá baranya megye tanácsa az 1962 évi tanácsi költségvetést, amely 11 millió forinttal haladja meg az ideit. legnagyobb aránnyal - a teljes összeg több mint egyharmadával - szerepelnek a kulturális kiadások. 1962-ben kétszerannyit fordítanak a kultúra fejlesztésére baranyában, mint öt évvel ezelőtt. így például csupán egy esztendő alatt hatvan fővel növelik az általános és középiskolai pedagógusok számát. csaknem egy-millió forintot terveztek a mezőgazdasági szakoktatásra, 300.000 forinttal magasabb összeget, mint ebben az esztendőben. részletesen foglalkozott a tanácsülés azzal a segítséggel, amelyben a bölcsődéket, ovodákat, napközi és diákotthonokat igénybevevő dolgozó szülők részesülnek. azok a családok például, ahol két gyermek igénybeveszi ezeket az intézményeket, mire elvégzik a középiskolát, 153.000 forintot - egy kisebb családi ház értékét - kitevő összeget takarítanak meg gyermekeik nevelésénél, illetve ennyi többletjuttatást kapnak az államtól.

/folyt.köv./
17.44

-47-

1744/2ell

bb 46. /a tanácsi ... 1. folyt./ m

tetes összeget fordít a tanács utak, hidak javítására, fenntartására, a tervek szerint jövő ilyenkorra nem lesz egyetlen villany nélküli faluja sem baranyának. az egészségügy terén is számottevő fejlődést ígér a terv. javítják a kórházi betegellátást. a mohácson felállított véradoállomás negyedmillió évi kiadást jelent a tanácsnak. baranyában minden járásban van már szociális otthon, ahol összesen 1100 munkából kiöregedett férfiről, nőről gondoskodnak. ellátásukra több mint 14 millió forintot áldoz a tanács.

baranya megye tanácsa jelentős összeget fordít a jövő évben az idegenforgalom fejlesztésére, művelődési házak és otthonok, továbbá a muzeumok fejlesztésére.
/mti/

...

bb 47. a mezőgazdaság szocialista átszervezése hatalmas távlatokat nyitott meg az agrárértelmiség előtt is - megkezdődött az agrártudományi egyesület jubiláris ülészsaka

ie /m/ká

1961. december 8.

az agrártudományi egyesület 10 éves fennállása alkalmából pénteken délelőtti két napos tudományos ülészsaka kezdődött a magyar tudományos akadémián. a tanácskozáson a sokszáz házai mezőgazdasági szakember mellett résztvettek a szovjet, csehszlovák, bolgár és német agrártudományi intézmények képviselői is.

a tudományos ülészsakon petőházi gábor földművelésügyi miniszterhelyettes, az egyesület elnöke tartott bevezető előadást. elmondotta, hogy mezőgazdaságunk fejlődésében, sikereiben tükröződnek az egyesület munkájának eredményei is, s az egyesület további feladatait is a mezőgazdaság megváltozott körülményeinek, további céljainak figyelembevételével lehet csak megállapítani. ezután a mezőgazdaság öt éves tervének főbb pontjait, majd ezek megvalósításának legfontosabb eszközeit ismertette.

/folyt.köv./
17.48

- 48 -

Handwritten signature

F 27 Lsn

bb 47. /a mezőgazdaság ... 1. folyt./ m

- a második öt éves terv feladatait csak korszerű nagyüzemi eszközökkel és az ezeknek megfelelő technológiával és üzemszervezéssel teljesíthetjük - mondotta - a korszerű gépek, berendezések elterjedése, a vegyészet behatolása a mezőgazdaságba, a produktívabb növény- és állatfajták előállítására új technológiai eljárásokkal párosul, a technológia fejlődése pedig szükségessé teszi a termelés-szervezési elvek és gyakorlat váltóztatását. mindebből következik, hogy ha nagy, szakosított üzemekben termelünk, akkor meggyorsul a műszaki színvonal általános emelkedése, megindul a termelés fejlődése, fokozatosan csökken az ipari és a mezőgazdasági munka közötti különbség. ezért a már megerősödött mezőgazdasági nagyüzemek fejlesztésében a soronkövetkező feladat a megfelelően koordinált, tervszerűen irányított, a népgazdasági igényeket messzemenően figyelembe vevő szakosítás. az üzemek általános szakosítását az igazgatási egységek távlati fejlesztési irányának meghatározásával, az országos tájtermelési tervek alapján kell majd megkezdeni.

petőházi gábor megnyitó beszéde után németh károly, az mszmp központi bizottsága mezőgazdasági osztályának vezetője adta át a központi bizottság üdvözlését az agrárszakembereknek. - a mezőgazdaságunk szerkezetében végbement történelmi jelentőségű változásnak - mondotta többek között - cselekvő részese volt nemcsak a dolgozó parasztság, hanem az agrárértelmiség is. s ez természetes is, hiszen a mezőgazdaság szocialista átszervezése a mezőgazdasági szakemberek előtt is kiszélesítette a fejlődés útját, s hatalmas távlatokat nyitott tudományos munkájuk, s ennek gyakorlati alkalmazása előtt.

/folyt.köv./

17.52

- 49 -

Handwritten mark

bb 41. a Lengyel nagykövetség filmbemutatója

j/s bs 1961. december 8.

a Lengyel népköztársaság budapesti nagykövetsége a vörös csillag filmszínházban bemutatta a sienkiewicz regénye alapján készült keresztések című, színes, szélesvásznú, lengyel filmet.

a bemutatón megjelent nagy daniel, az elnöki tanács elnök-helyettese, péter jános külügyminiszter, trautmann rezső építésügyi miniszter, czottner sándor nehézipari miniszter, hollai imre, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, puja frigyés külügyminiszterhelyettes, vass istvanné, az országgyűlés al-elnöke, dr. bognár józsef, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, szakasits árpád, a magyar újságírók szövetségének elnöke, mihályfi ernő, az elnöki tanács tagja, a külügyminisztérium, a honvédelmi minisztérium és a művelődésügyi minisztérium több vezető munkatársa, valamint kulturális és gazdasági életünk több képviselője.

részvett a bemutató n a budapesten akkrediteált diplomáciai képviseletek számos vezetője és tagja. a megjelentek a monumentális filmalkotást nagy tetszéssel fogadták.

a filmbemutató után henryk grochulski, a lengyel népköztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete fogadást adott./mti /

--

bb 38. incze jenő külkereskedelmi miniszter moszkvába utazott

sze/s vg 1961. december 8.

incze jenő külkereskedelmi miniszter december 8-án moszkvába utazott, ahol tárgyalásokat folytat szovjet gazdasági vezetőkkel az 1962. évi magyar-szovjet árucsereforgalom néhány fontosabb kérdéséről./mt i/

--

17.56

13.40

- 50 -

Zell

F 27 lap

bb 43. megtartotta alakuló ülését az országos népművelési tanács elnöksége

tev/ke/s sr 1961. december 8.

az országos népművelési tanács elnöksége megtartotta alakuló ülését. a tanács elnöke kurucz imre, az mszmp központi bizottság tudományos és kulturális osztály köznevelési osztályának vezetője, alelnökök: bugár jánosné, a szot-titkára és dr. nagy lászló, a tit főtitkára, titkár: várga edit, a művelődésügyi minisztérium népművelési osztályának vezetője. az elnökségben helyet kaptak a társadalmi és tömegszervezetek vezetői is.

az elnökség megvitatta az országos népművelési tanács, az elnökség és szakbizottságok jövő évi programját, valamint a köznevelődési ötéves terv irányelveit. az ülésen ismertették nagy államunk az ötéves terv alatt 132 millió forintot fordít a könyvtárak és művelődési otthonok hálózatának bővítésére. szombathelyen és salgótarjánban modern művelődési otthon épül. kaposváron, veszprémben, zalaegerszegen, miskolcon és tata-bányán pedig megyei könyvtárakat hoznak létre. előreláthatólag tíz járási székhelyen kapnak hathatós támogatást az új művelődési otthon felépítéséhez. segítik a falusi művelődési otthonok fejlesztésére irányuló társadalmi mozgalmakat. a művelődésügyi minisztérium a művelődési otthonok fejlesztésére 1962-ben tíz millió forintot fordít./mti /

--

bb 40. komócsin zoltán látogatása a csillebércei nagytáborban

lv/lm/s sr 1961. december 8.

komócsin zoltán, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának póttagja pénteken ellátogatott a csillebércei uttórs nagytáborba, a vasúti kisz-titkárok vezetőképző tanfolyamára. előadást tartott az szkp 22. kongresszusáról majd más, időszerű politikai kérdésekről tájékoztatta a fiatalokat.

/mti /

11.00

- 51 -

Zell

bb 42. összehangolják a strandok és fürdők fejlesztését - a főfelügyeleti jogkör átvételéről és szabályozásáról tanácskozott az országos vízügyi főigazgatóság kollégiuma

t sb/hné/vl vg

1961. december 8.

a strandok és a fürdők a helyi tanácsok irányításával általában egymástól függetlenül gazdálkodnak és fejlesztésük sem egységes. ezért a gazdasági bizottság a közelmúltban a tanácsi kezelésben levő fürdők főfelügyeletével az országos vízügyi főigazgatóságot bízta meg, így több mint ezer strand, valamint gőz- és kádfürdő műszaki szakirányítását hangolja össze a főigazgatóság. összefogja majd a hat nagy önálló fürdővállalat budapesti, hajdusoboszlói, decsereni, szegedi, szolnoki és harkányi fürdőinek fejlesztését is. a tanácsok és a vállalatok javaslatai alapján készíti el és a kormány elé terjeszti majd az országos fürdőfejlesztési tervet, de úgy, hogy az eddiginél jobban szolgálja majd az idegenforgalmat, a gyógyászatot és az üdülés érdekeit.

a főigazgatóság kollégiuma dégen imre főigazgató vezetésével pénteken tárgyalta meg a fürdők főfelügyeleti jogkörével összefüggő tennivalókat. hangsúlyozták, hogy a tanácsok önállóságának megsértése nélkül kell ellátni az új feladatot és ennek megoldásában messzemenően együttműködni az egészségügyi minisztériummal is. elhatározták, hogy az új rendelkezések végrehajtási utasításait az egészségügyi minisztériummal közösen dolgozzák ki. a kollégium megtárgyalta a gazdasági bizottságnak azt a döntését, amely hosszú ideje húzódo vitát szüntetett meg azzal, hogy a hévizek gazdálkodásának főhatósági jogkörét is az országos vízügyi főigazgatóság hatáskörébe utalta. így a jövőben a termálvizek feltárásáról és elosztásáról is a főigazgatóság gondoskodik, akár csak az ivóvíz-gazdálkodásról. a kollégium végül határozatot hozott az ujitási mozgalom és a szabványosítás fejlesztéséről. /mti/

18.06

-52-

18.06
18.06
18.06

bb 47. /a mezőgazdaság ... 2. folyt./ m

ezután dr. valkó endre, a mezőgazdasági főtitkára közölte a tanácskozást. elmondotta, hogy ma már a szövetkezési ipari egyesületeinek munkájában is előtérben állnak a mezőgazdaság fejlesztésével kapcsolatos építészeti, gépesítési, kémizálási és egyéb feladatok.

az egyesület tíz éves működéséről és további feladatairól dr. tamássy istván minisztériumi főigazgató, az egyesület főtitkára számolt be. elmondotta, hogy a magyar agrártudományi egyesület tíz évvel ezelőtt 550 taggal és hat szakosztállyal alakult, ma pedig nyolc társasága 44 szakosztállyal és 5500 tagot tömörít. az egyesület főtevékenységét most a mezőgazdasági tudományok fejlesztésére, a tudományos eredmények széleskörű alkalmazására és a szakemberek tudományos felkészültségének fokozására kell irányítani. ezen belül elő kell segítenie, hogy a gazdaságokban az ipari üzemekéhez hasonlóan szilárd technológiai-agronómiai fegyverem alakuljon ki, s az agronómusok olyan felelős szerepet töltsenek be, mint az ipari üzemekben a mérnökök.

a tudományos tanácskozás első napján petőházi gábor földművelésügyi miniszterhelyettes kitüntetések és jutalmakat adott át számos kiváló munkát végzett mezőgazdasági szakembernek. szocialista munkáért érdemérmeket 3-an, munka érdemérmeket 6-an kaptak. most első ízben osztották ki az agrártudományi egyesület hutyra ferenc emlékérmét: ezt dr. manninger rezső és dr. mócsy jános akadémikusok kapták. az egyesület tessedi sámuel emlékérmével dr. tamássy istvánt és westsik vilmost tüntették ki.

a jubiléris tanácskozás szombaton több szekcióban, a mezőgazdasági tudományok időszerű kérdéseinek megvitatásával folytatja munkáját. /mti/

18.10

-53-

18.10
18.10
18.10

bb 48. befejeződött a kgst konzervipari munkabizottságának négy-
napos budapesti tanácskozása

t 16/sze/m

1961. december 8.

pénteken befejeződött a kgst konzervipari munkabizottságának
négynapos budapesti tanácskozása. az ülészak a konzervipar zöld-
ség- és gyümölcs nyersanyagellátása mennyiségi és minőségi igénye-
inek egyeztetésével foglalkozott. a tanácskozáson azonos állás-
pontot alakítottak ki a napirenden levő kérdésekben.

a jegyzőkönyvek aláírása után a tanácskozás résztvevői megte-
kintették a budapesti konzervgyárat, ahol szentesi endréné, a gyár
főmérnöke tájékoztatta a vendégeket a legnagyobb magyar konzerv-
gyár munkájáról.

/mti/

bb 49. biszku béla látogatása szabolcsban

vid/sze/m/fm

1961. december 8.

biszku béla, az mszmp politikai bizottságának tagja, a
minisztertanács elnökhelyettese pénteken szabolcs-szatmár megyé-
be látogatott. benkei andrásnak, az mszmp központi bizottsága
tagjának, a megyei pártbizottság első titkárának és fekszi ist-
vának, a megyei tanács vb elnökének társaságában tiszalökön
találkozott a járási pártbizottság és tanács vezetőivel. utána
tiszavasváriban, a rákóczi és a munka termelőszövetkezetbe látó-
gatott, majd előadást tartott az időszerű kül- és belpolitikai
kérdésekről.

/mti/

-54-

18.14
18.13
1955

1955

F 27 150

bb 50. március végére összehívták a szövosz 5. kongresszusát

t. kz/m/ká

1961. december 8.

pénteken délután, a szövosz székházában ülést tartott
az országos földművesszövetkezeti tanács. megjelent az
ülésem nagy daniel, az elnöki tanács elnökhelyettese, nyers
rezsőpénzügyminiszter, dr. tatár kiss lajos, a szövosz
elnöke, dégen imre, az országos vízügyi főigazgatóság vezető-
je, bencze károly, az mszmp központi bizottsága mezőgazdasági
osztályának helyettes vezetője, a szövosz elnökhelyettesei és
vezető munkatársai.

az országos földművesszövetkezeti tanács, az ülésen hozott
határozatával, március végére összehívta a szövosz 5. kongresszu-
sát. az előző kongresszus óta ugyanis, mint dr. tatár kiss lajos,
a határozati javaslat előadója rámutatott, mélyreható vál-
tozás történt a falvakban: uralkodóvá vált a termelőszövetkezeti
gazdálkodás. a kongresszusnak meg kell határoznia a földművesszö-
vetkezeti mozgalomnak ehhez az új helyzethez mért tevékenységét
és perspektivikus feladatait. a kongresszust, a tanács határozata
értelmében, megelőzi a földművesszövetkezeti szervek vezetőinek
ujravalasztása.

/mti/

bb 52. főnyi géza festőművész kiállítása a csók galériában

t fe/ke/m/sr

1961. december 8.

a csók galériában pénteken megnyílt főny. géza festőművész
kiállítása. megnyitó beszédet mondott dr. aradi nóra egyetemi
docens, a művészettörténet tudományos kandidátusa.

/mti/

- 55 -

18.19

18.19
1955

bb 51. budapestre érkezett a szovjet magyar baráti társaság küldöttsége - rónai sándor fogadta a szovjet vendégeket

t ms/tm/m/sr

1961. december 8.

pénteken budapestre érkezett a szovjet magyar baráti társaság négy-tagú küldöttsége: n.v. dragunov moszkva kijevi kerületi pártbizottságának első titkára, a küldöttség vezetője, ny. d. sztolpov közgazdász, a világgazdasági intézet európai népi demokratikus osztályának vezetője, j.m. buzulukov, az szkp központi bizottsága agit.prop. osztályának munkatársa és a.p. novikov, a kupavnai finomposztógyár mérnöke és párttitkára, a vendégeket a ferihegyi repülőtéren kristóf istván, az mszbt főtitkára, kelen béla, a budapesti pártbizottság titkára és az mszbt több vezető munkatársa fogadta.

délután rónai sándor az mszmp politikai bizottságának tagja, a magyar szovjet baráti társaság elnöke baráti látogatáson fogadta a szovjet magyar baráti társaság küldöttségét. a szívélyes eszmecserén résztvevett kristóf istván, az mszbt főtitkára is.

/mti/

bb 56. időjárásjelentés

tm/m

1961. december 8.

a meteorológiai intézet jelenti december 8-án, pénteken 18 órakor:

száraz idő

várható időjárás szombat estig: száraz idő, keleten is kevesebb felhő. néhány helyen reggeli köd. az északi szél szombaton gyengül. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton plusz 1-5 fok között.

/mti/

13.32

- 56 -

18.34 Zolt

F 27 lsn

bb 53. miskolci László festőművész kiállítása a fényes adolf teremben

t fe/ke/m/sr

1961. december 8.

a fényes adolf teremben megnyílt miskolci László festőművész kiállítása. dr. m. kiss párt megnyitó beszédében méltatta a tárlaton bemutatott alkotásokat.

/mti/

bb 54. elutazott a belorusz műszaki delegáció

t ms/tm/m/sr

1961. december 8.

az mszbt meghívására hazánkban járt belorusz műszaki delegáció: n.a. jurkstovics, a belorusz politechnikai főiskola rektorhelyettese, n.g. tyisin, a belorusz szszk népgazdasági tanácsa műszaki igazgatóságának vezetője és v.v. karpov, a minszki mezőgazdasági gépalkatrész gyár kommunista brigádvezetője tiznapos magyarországi tartózkodás után pénteken elutazott budapestről.

/mti/

bb 55. „barátságunk olyan erős legyen, mint az acél, amelyet önök megmunkálnak,, - tyitov úrpilóta levele a dunaujvárosi hengerészekhez

vid/ke/m/sr

1961. december 8.

augusztusban a dunaujvárosi meleg hengermű bugatéri 13 tagú brigádja levélben köszöntötte sikeres világűr utazása után german tyitovot, a szovjetunió nősét. a brigád taja akkor a világűrhajóshoz intézett levelükben nemcsak őszinte szívből gratuláltak, de a hengermű minden dolgozója nevében meg is hívták tyitovot városukba és üzemükbe.

/folyt.köv./

13.50

- 57 -

13.50 Zolt

bb 55. /, barátságunk ... 1. folyt./ m

pénteken levél érkezett a meleghengerműbe a szovjetunióból, tyitov őrnagytól. a levél híre gyorsan terjedt az üzemben, s mindenütt nagy örömet keltett. a válaszlevélben a szovjet világűrhajós a következőket írta:

„kedves elvtársak!

szívvel köszönöm üdvözlésüket, valamint azt a baráti együttérzést, amellyel kozmikus utazásomat kísérték.

kedves barátaim!

további sikereket kívánok munkájukhoz kívánom, hogy barátságunk olyan erős legyen, mint az acél, amelyet önök megmunkálnak. ami kedves meghívásukat illeti - hogy látogassak el a dunai vasműbe - örömmel fogadtam, s feltétlenül élni fogok velem, ha az önök nagy-szerű országába eljutok.

baráti üdvözléssel

german tyitov őrnagy,
a szovjetunió hőse, a szovjetunió űrpilótája.,,

/mti/

bb 58. megnyílt a 2. kerület történetét bemutató kiállítás

t s/hme/m/sr

1961. december 8.

a hazafias népfront 2. kerületi bizottsága és a budapesti történeti múzeum kiállítást rendezett a 2. kerület története az űskortól napjainkig címmel. a tárlatot pénteken délután a 2. kerületi hazafias népfront helyiségében dr. kovács máté egyetemi tanár, a hazafias népfront budapesti bizottságának alelnöke és tarjányi sándor, a budapesti történeti múzeum fő-igazgatója nyitotta meg.

/mti/

- 58 -

18.55
1961. 12. 8.
Zeli

F 27. lap

bb 57. bemutatták a bővítés alatt álló székesfehérvári könnyű-féművet az alumíniumot használó gyárak képviselőinek

vid/szf/m/tm

1961. december 8.

az országos magyar bányászati és kohászati egyesület pénteken anketót rendezett a székesfehérvári könnyűféműben. résztvett az anketón dr. dobos györgy, a nehézipar-minisztérium szilveszter főosztályának vezetője is.

kóder frigyessnek, a székesfehérvári könnyűfémű főmérnökének megnyitója után két előadás hangzott el. az előadások célja az volt, hogy az alumíniumot nagy mennyiségben felhasználó gyárak szép számban megjelent képviselői előtt ismertessék a könnyűfémű gyártmányainak fejlődését. a gyár január 1-től már lényegesen megnövelt kapacitással dolgozik s a jelenleginél sokkal nagyobb mennyiségű és többféle ötvözetű alumínium félkészgyártmányt állít elő.

az előadások után levetítették a gyár építéséről készült filmet, majd a résztvevők megtekintették a gyáregységeket.

- 59 -

18.57
1961. 12. 8.
Zeli

a szerkesztőségek figyelmébe!!

a bb 44. /kádár jános üdvözlőleve tanganyika miniszterelnökéhez/
című hírünk 22. óráig embargó!!!

/mti/

embargó 22. óráig!!!

bb 60. ifjúsági gyűlés az eötvös Loránd tudományegyetemen

sze/m/sr

1961. december 8.

a magyar ensz társaság, az országos diákbizottság és a magyar jogász szövetség pénteken az eötvös Loránd tudományegyetem ifjúsági klubjában az emberi jogok nyilatkozata elfogadásának 16. évfordulója alkalmából ifjúsági gyűlést rendezett, a gyűlés előadója dr. Antalffy György, a szegedi tudományegyetem rektora volt.

/mti/

bb 61. váljunk el című zenés vígjáték bemutatója kaposvárott

vid/ke/m

1961. december 8.

a kaposvári Csiky Gergely színházban pénteken bemutatták Sardou-Najac, váljunk el című zenés vígjátékát hortobágyi Margit rendezésében.

a sikert aratott előadás egyik kiemelkedő szereplője volt Bálint György, a színház rendezője.

/mti/

19.16

10.20

19.11

F 27. LSN

bb 62. új magyar darab bemutatója a madách kamara színházban

t v/tm/m

1961. december 8.

pénteken este a madách színház kamaraszínházában új magyar drámát mutattak be: Illés Endre Homokóra című darabját. A darabot Pártos Géza rendezte, a szerepeket Márkus László, Váradi Hédi, Kiss Mányi, Avar István, Garics János, és Gonda György alakította. A drámát a bemutató közönsége tetszéssel fogadta.

/mti/

bb 59. székesfehérvárott megkezdődtek a fejér megyei zenei napok

vid/fm/ke/m/fm

1961. december 9.

pénteken este székesfehérvárott a megyei művelődési házban megtartott ünnepi hangversennyel megkezdődtek fejér megyei zenei napok. A hangverseny-sorozat 1962 február 17-ig.

a megnyitó ünnepi hangversenyen Papp László, a megyei pártbizottság művelődésügyi felelőse méltatta a fejér megyei zenei napok jelentőségét. Az első hangversenyen Lev Vlaszenko szovjet zongoraművész, az 1956 évi nemzetközi Liszt Ferenc zongoraverseny győztese adott elő nagy sikerrel Bach, Liszt, Beethoven, Sostakovic és Prokofjev műveket. A közönség lelkesen ünnepelte a kiváló szovjet zongoraművészt.

/mti/

21.32

21.10

vége.

-61-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. december 9.

bb 1. kirándulás azoknak, akik maguk előtt is titokban akarják tartani szilveszteri programjukat

i tz/gg/m/vg

1961. december 9.

az ibusz autobus tours a tit-tel együttműködve másfélnapos kirándulást szervez azoknak a számára, akik a szilveszteri éjszaka kezdetéig sem akarják előre tudni, hol köszönt majd rájuk az ujesztendő.

a szilveszteri „ut az ismeretlenbe,, leendő részvevőinek jelentkezését az ibusz irodái és a tit uránia jegyirodája várja.
/mti/

-.-.-

bb 2. önsebző táppénzcsalók

i bc/hné/m/sr

1961. december 9.

stefán ferenc 20 éves fiatalember, büntetett előéletű budapesti lakos becsületes munka helyett illetéktelen táppénzfelvéttel akart pénzhez jutni. a fiatalember feldörzsölte a kezét, s a sebre szalmiákszeszes rongyot helyezett, hogy sérülése égési sebhez hasonlítson. ezen az alapon betegállományba helyezték, s táppénzt vett fel. közben azonban kiderült, hogy önmaga idézte elő sérülését. a központi kerületi bíróság hat hónapi börtönre ítélte stefán ferencet, s kötelezte a jogtalanul felvett táppénz megfizetésére. ezenkívül, mivel önsebzéssel, maga okozta sérülését, meg kell fizetnie a kezelési költséget is.

kocsenda lászló, ugyancsak büntetett előéletű budapesti lakos, szórakozás után az éjszakai órákban került haza. másnap elaludt, s nem volt kedve munkába menni. forró zsirral leöntötte a kézfejét, s betegállományba vétette magát. a táppénzt azonban nem vehette fel, mert közben kiderült a lopisság, s a kifizetést letiltották. kocsenda lászlót négy hónapi börtönre ítélte a bíróság.

/mti/

2 péld

-.-.-
- 1 -